

SLOVENE

Štev. 116.

POLITIČEN LIST ZA SLOVENSKE NAROD.

Leto XXXII.

Bredništvo je v Kopitarjevih ulicah št. 2.

(vhod čez dvorišče nad tiskarno).

Urednikom je mogoče govoriti le od 10.—12. ure dopoldne.

Kopirani se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne sprejemajo.

Uredniškega telefona št. 74.

V Ljubljani, v torek, 24. maja 1904.

Izhaja vsak dan, izvenredno nedelje in praznike, ob polu 6. uri popoldne. — Velja po pošti prejemati: za celo leto 26 K, za polovico leta 13 K, za četrt leta 6-50 K, za 1 mesec 2 K 20 h. V upravnishvu prejemati: za celo leto 20 K, za pol leta 10 K, za četrt leta 5 K, za 1 mesec 1 K 70 h. Za pošiljanje v Ljubljani na dom je dostavnine 20 h. — Plačuje se vnaprej.

Upravišтво je v Kopitarjevih ulicah št. 2.

Vprejema naročila za letne in reklamacije. — Iskalci se računajo na petletno dobo (dolžina 72 milimetrov) za enkrat 13 h, za dvakrat 11 h, za trikrat 9 h, za več kot trikrat 8 h.

V reklamnih noticah stane enostopna garmondvrsna 20 h. — Pri večkratnem objavljanju primeren popust. Upravišškega telefona št. 188.

Kanibali dvajsetega stoletja.

Zadnji dogodki v Ljubljani, zlasti pa ostentativni molk poklicanega faktorja na javno vprašanje nas silijo, da tu zapišemo nekaj splošnih besed k vprašanju moderne pravne policije. Ne vtikamo se v stvari, ki so predmet preiskavi, ampak tu hočemo le zaščitati nekaj rezultatov, ki jih doslej kaže izvrševanje moderne pravne policije.

Pri starih poganih že so poznali pravno policijo, a ker so v staropoganski družbi pravni pojmi bili zelo nejasni in izprijeni, je ravno pravna policija mnogokrat silila k nenravnosti.

Profesor kazanskega vseučilišča A. Jelistratov je nedavno preiskal vse prostitucijske naredbe v raznih državah in njih praktične uspehe posebno po večjih mestih. Svoje delo je izdal pod naslovom »O prikrepljenji ženshini k prostituciji*»). Rezultat teh preiskav je čuden: Jelistratov odločno trdi, da sedanji način, po katerem ravna policija s prostitucijo, dosega ravno nasprotno, nego namerava: Z ena s ka se žrtvuje prostituciji in se peha v pogubo, nalezljive bolezni se razširjajo in javna morala globoko pada.

To so uspehi znanstvene preiskave, katere morda smemo i mi danes še svobodno povedati. Istinito: moderna pravna policija na prostitucijskem polju nima boljših uspehov, nego jih je imela starorimska.

Odkar je dekalog nehal biti vodilo javnosti, tudi pravna policija nima več braniti tega, kar imenujemo pravnost v ožjem smislu. Kaj je pravno in kaj je nenravno, je modernemu človeku že jako nejasno, in kaj je tako nenravno, da spada pod policijsko oblast, to je potem še tem težje določiti. Tako vidimo dandanes, da pravna policija pušča razstavljati pred očmi otrok najnesramnejše podobe. Tako je nedavno pravna policija v Ljubljani pustila iti med svet beletristično knjigo, katere opisuje protinapravne ekscese, in, dasi opomnjena, ni našla pravne policije v knjigi nič, kar bi bilo nedopustnega.

To, kar pa mora slednjič ostati tudi v najbolj ohlapnem pojmu o pravni policiji, je pa slednjič vendar še nazor: Pravna policija ima čuvati nad zdravjem ljudstva in mora preprečiti javno demoralizacijo mas, ki bi ljudstvo fizično oslabilo.

Jelistratov pa z dejstvi dokazuje, da to, kar dela pravna policija danes s prostitucijo, dosega ravno nasprotno. Dejstva, ki jih našteva, so uprav grozna in nam odpirajo brezno propalosti, nad katero se mora človek zgrazati. Našteti hočemo le nekatere podatke ruskega učenjaka.

Predvsem sedanja »ureditev prostitucije« peha ženo v propad, iz katerega se ne more nikdar več rešiti. Bodisi da jih spravijo na kup v bordelih, ali pa da jih puste s koncesijo njih »obrti« letati po ulicah, v obeh slučajih jim dá oblast si cer pogojno svobodo njih nesramnosti, a jih tudi za vedno odloči iz kroga poštene

*) »Učebnyia zapiski imperatorskago-kazanskago universiteta« 1903.

družbe, da jim ne ostane drugega, kakor živeti v tem blatu do smrti brez upanja do pravne dvignjenja. Ker se pa morajo podvreči te ženske sanitarnemu nadzorstvu, in ker je policijskim organom prepuščeno, da tirajo pred sanitarno oblast ženske, ki se jim zde sumljive, zato javna oblast sama v krog prostituiranih ženskih pritegne marsikako osebo, ki bi se drugače rešila. Enkrat tam, se težko še vrne na druga pota. To velja zlasti o mladih dekletih.

Najhujši, naravnost nečloveški način tega »urejanja« je zapiranje ženskih po bordelih. Tu se gode stvari, ki kličejo v nebo za maščevanje, kajti tu se nesrečne ženske popolnoma ruširajo na korist brezvestnim pijavkam. Načini tega izkoriščanja so različni. Predvsem skrbje lastniki hiš — po navadi židovske volkulje — da jim žrtve nikdar več ne morejo uiti iz rok, dokler je od njih še upati kaj dobička. Ko pride dekle v brlog, ji dajo najprej dragih oblek, katere ji silno visoko zaračunajo. Že ta dolg jo drži v hiši kakor železne klešče. In dolg je vedno večji, ker volkulja zna računati tako, da je vedno zanjo prav. Hrana je ubogim žrtvam zaračunana po desetkrat dražje.

Peklenko življenje mora seveda nastati v takem liberalnem zavodu. Zato pa se zavzije tam izredno mnogo alkohola. Žrtve liberalne družbe se morajo upijaniti, ker drugače ne prenašajo svoje usode. Samoumor ali pijanost — to je edini izhod iz tega pekla.

Trgovina z dekleti pod raznimi maskami je zvezana s takimi zavodi. Najgroznejše razmere nastanejo, ako se dobe med policijskimi organi brezvestni ljudje, ki svojo oblast zlorabljajo, kajti tu se lahko na skrivnem dela leta in leta, potlači vsaka sumnja v začetku in podlost zakriva pred javnostjo. Ta škandal je doživela Belgija v zadnjih letih svoje liberalne vlade. Policija je iz londonskega East Enda dobivala po agentih dekleta, ki so jih prodajali v razne evropske in azijske bordele in hareme. Škandal je prišel na dan, in oblast je nastopila z vso strogostjo. Ako stopijo še »posredovalnice za delo« v zvezo z volkuljami in volkovi, je tu aparat, ki s polipskimi rokami lovi nesrečne žrtve in jih peha v propad, iz katerega se nikdar več ne rešijo.

To so hekatombe, ki jih žre kanibalstvo dvajsetega stoletja.

Kako pa vplivajo te razmere na zdravje ljudstva? Liberalni zagovorniki »urejene prostitucije« pravijo, da je ta zistem potreben zato, da se prepreči razširjanje nalezljivih bolezni. Nikdar se ni še podlost branila s predrznejšo lažjo. Ruski učenjak, na katerega se sklicujemo, je statistično dokazal, da ta »ureditev prostitucije« ni omejila omenjenih bolezni, ampak da so se v kljub njej vedno bolj razširjale. Angleži v Indiji so vse mogoče poizkušali, da bi v angleških posadkah omejili te bolezni. Napravljali so vojaštvu celo državne bordele. A ravno tedaj, ko je bilo vse najbolj kasarnirano, se je bolezen najbolj širila. Jelistratov trdi, da zdravniško nadzorstvo ne dosega svojega namena. Mislimo si pa sedaj še stališče zdravnikov! Ali ne poizkušajo volkulje

vseh sredstev, da jim ne bi zdravnik iztrgal njih žrtve ter jih poslal v bolnišnico? In tako se zgodi, da romajo v bolnišnice pač obiskovavci teh hiš ter razširjajo epidemijo okoli, ognjišče epidemije pa ostane odprto kot legalno koncesionirani vir zastrupljenja in demoralizacije.

Hinavski je izgovor, ki ga rabijo liberalci, češ da se javna pravnost povzdigne, ako se nenravnost zapre v določene prostore. Nenravnost se pa ne da zapreti; liberalci ustanavljajo le strokovne šole korupcije in nenravnosti, in njih vpliv je splošna demoralizacija, ki sega vedno bolj naokoli.

To je resnica o teh napravah.

Brali smo pred kratkim, da so kanibali na Admiralskih otokih dali znamenje, da še žive in so požrli nekaj belih kramarjev. Moderni človek se zgraža nad tem ljudožrstvom. A liberalni gospodje v fraku in cilindru, mi vas vprašamo, ali ste vi kaj boljši? Vi, ki izkoriščate žrtve prostitucije, katere vam preskrbujejo židovske volkulje, vi žrete človeško meso počasi pri živem telesu! Kanibali dvajsetega stoletja!

Eno sredstvo je le, edino sredstvo, ki more ohraniti ljudstvo telesno in duševno zdravo, najzornejša sanitarna in pravno-policijska naredba — in ta je: pošteno, krščansko družinsko življenje.

Vse drugo so nenravna paliativna sredstva, bolj škodljiva kakor pa koristna.

Rusko-japonska vojska.

Rusko poročilo o japonski nesreči pred Port Arturjem. — Stiri japonske ladje ponesrečile.

Petrograd, 21. maja. Brzjavka admirala Aleksejeva na velikega admirala od včeraj se glasi: S pošto v noči od 19. na 20. t. m. je dospelo sledeče poročilo kontradmirala Withšita: »Dne 15. t. m. zjutraj so prišle pred Port Artur od vztočne strani tri oklopnice in tri križarke. Opažalo se je njih gibanje z Zlate gore in z Liaotešana. Ko je prišla ta eskadra pred Port Artur, se je obrnila proti vzhodu ter se postavila v bojni red; kar naenkrat se je opazilo pod eno treh oklopnjaj, podobno »Fuji«, eksplozijo. Oklopnica se je ustavila, se nagnila na desno stran in s prednjim delom prišla pod vodo. Takoj sta se približali dve križarki in z Zlate gore je bilo videti, kako sta spuščali čolne v morje, ko je oklopnica zadobila malo po malo ravnotežje in zdelo se je, da se je zopet vzdignila. V tem hipu se je približala mestu, kjer se je izvršila eksplozija, druga oklopnica s tremi dimniki vzora oklopnice »Sikišima«, ko se je iznenada pod njo razletela ena mina. Nato je sledila druga eksplozija, enaka oni, ki je svoj čas pogubila oklopnico »Petropavlovsk«. V treh minutah se je ladja pogreznila. Tretja oklopnica je odplula na visoko morje, medtem ko so ostale križarke na mestu nesreče.

Jaz sem odposlal 16 torpedovk z ukazom, da nadlegujejo sovražnika in da napadejo posamezne ladje, ako bo za to prilike. Križarka »Novik« je odplula iz luke, da brani ob potrebi torpedovke. V tem se je približalo pet japonskih križark, katere so pričele iz največjih topov streljati na torpedovke, ki so se pa umaknile, ne da bi bile kaj poškodovane. Poškodovana japonska oklopnica je nato zginila s križarkami, katere so se med to operacijo pridružile eskadri. Ponoči

je bil silen veter in morje je bilo zelo vzburkano. Naslednjega dne zjutraj, 16. t. mes., so se približale mestu katastrofe tri torpedovke, katere so se pa oddaljile, ko sem proti njim poslal »Novika«. Ladja, ki se je razletela v Kerskem zalivu, je bila, kolikor se je moglo razločiti po dimniku, križarka. Ta je hotela baje izvršiti izkrcanje v zalivu. Glasom poročila obrežnih čuvajev so bile poškodovane po našem lahkem topništvu tri torpedovke, katere so varovale izkrcanje.

»Neue Freie Presse« sklepa iz tega: Rusko poročilo pravi, da je potopljena japonska oklopnica bila podobna oklopnici »Sikišima«. Ponesrečena oklopnica je torej res »Hacuse«, ki je popolnoma podobna »Sikišimi«. Poškodovana oklopnica, ki se je končno še vzdignila, je bila po ruskem poročilu podobna »Fuji«. To je skoro gotovo bila oklopna linijska ladja »Jašima« in ne križarica »Jasno«. »Jašima« je posestrska ladja »Fuji«. Zamenjava oklopnice »Jašime« s križarico »Jasno« že raditega ni mogoča, ker prva obsega 12.517 in zadnja 4225 ton, »Jašima« je torej trikrat večja, nego »Jasno«. Rusko poročilo tudi trdi, da so v Kerskem zalivu bile poškodovane: ena japonska križarica in tri japonske torpedovke. Od Japoncev poročani nesreči da bi trčili križarica »Kasuga« in »Jasno«, nima rusko poročilo besedice. Ako primerjamo obe poročili, sledi skoro z gotovostjo, da sta se 15. t. m. potopili ena japonska oklopnica in ena križarica, ena oklopnica in ena križarica sta pa težko poškodovani.

Na Japonskem vlada silna žalost. Vsa gledališča so zaprta. Uradna poročila, da so pri Kinčou japonski vojski razdrli ondi utrdbe, katerih Rusi niti resno branili niso, in da so z »uspehom« omogočili, da se lahko brez resnega odpora izkrcavajo na vsaki točki zahodne strani poluotoka Liaotuna, niso mogla pregnati žalosti. vsaj je istočasno prišlo poročilo, da je rusko brodogradbeno podjetje prišlo iz portarturske luke, ki ni več zaprta. Ruske torpedovke razvijajo živahno gibanje. Pet japonskih transportnih ladij, ki so bile namenjene v zaliv Talienvan, se je vrnilo v Moji na Japonsko, ker so dobili kapitani obvestilo, da od Rusov položene mine plavajo južno od Santung-gorovja. Tako so se Japonci pri izkrcavanju pričeli bati ruskega brodogradbenega min. Kako se bodo šele bali pomnoženega ruskega brodogradbenega — vračati se v domovino.

Japonci so se umaknili.

Iz poročila, katerega smo priobčili v soboto, da so Japonci pri svojem prodiranju 60 angleških milj (okolu 100 kilometrov) zahodno od Fenvančena, torej v smeri Hajčena in Kaičova zadeli na 32.000 Rusov in da so se morali umakniti, sledi, da vsa poročila o velikem izkrcanju pri Kaičovu in zmagovalnem prodiranju Japoncev na Dašičao in Niučvan, niso bila dobesedno resnična. Ako bi bilo japonsko bahanje, da 6 Japoncev baje zmoro 20 kozakov, resnično, bi se pač Japonci ne umaknili.

Posebno velikih bitk pri umikanju Japoncev ni bilo, ker so bili povsod večinoma le prvi oddelki. Japonci, ki so prodrli preko reke Jalu in ki so se izkrcali na raznih točkah, so prodirali v treh črtah. Japonci so mislili, da je Kuropatkin popolnoma hipnotiziran, a Kuropatkin je takoj videl, da se ga na jugu hoče obiti in je zato zbral 35.000 mož pri Hajčenu. Ko so torej prišle prve čete od Fenvančena in Takušana došlih Japoncev proti Dašičao, Hajčenu, videle

so, da jim stoje nasproti močni ruski oddelki, zato so se obrnile nazaj v južno-vzhodni smeri, nadlegovane ob straneh in v ozadju od kozakov. One japonske čete, ki so se izkrcale v ponedeljek pri Kaičovu in so ta kraj, kakor so trdila japonska poročila že sasedla so Kaičov zopet zapustile in se umaknile na transportne ladje. Kaj bodo Japonci sedaj storili se ne ve. Skoro gotovo bodo počakali, da dobe večje število vojakov iz Japonske. Tretjo armado Japonci sedaj izkrcavajo in nje namen bo baje ponoviti poiskus obiti Ruse. Toda o presečenju v tem slučaju ni več govora, in Rusi bodo za to že dobro pripravljeni.

Japonski namen zapreti Kuropatkinu povratek proti Harbinu se tudi ni izvršil. Ta namen so Rusi dobro pregledali ter ga pravočasno onemogočili. Sploh pa je bila vest, da so Japonci pri Mukdenu že za hrbotom Rusom, jako čudna. Odkod naj bi dobili Japonci tja armado, ki bi bila dovolj močna nasproti ondotni trdni ruski poziciji. Res se je 1. marca izkrcalo 2000 Japoncev v Plaksin-zalivu in baje kerakalo proti Maöršanu, odkoder je 30 dni hodalo Mukdena. Dne 8. marca se je izkrcalo pri Genzanu nekaj Japoncev, a ti so šli baje v Pjongjang, končno pa so se 13. marca izkrcali Japonci pri Kōnsōnu, ki leži tudi na zahodnem obrežju Koreje. Ako je tudi Kuroki poslal nekaj čet na pomoč četam prodirajočim od Maöršana proti Mukdenu, vendar ta oddelek z ozirom na težavne preskrbovalne razmere skoro gotovo ne broji nad 10.000 do 12.000 mož. Tak oddelek je pač premajhen, da bi resno vznemirjal Ruse. Tudi so Rusi prodirajoči že začetkom aprila od Vladivostoka zasedli šest korejskih mest ob meji reke Tjumen. Te stotnije kozakov bi večje gibanje Japoncev proti severni korejski meji gotovo opazile in obvestile Kuropatkina. Ako so pa Japonci res prodrli od severne korejske meje proti Mukdenu, tedaj se bi morali ti japonski oddelki, ker so se južni oddelki, ki so korakali proti Haičenu umaknili nazaj, tudi umakniti, ako se nočejo izpostaviti — katastrofi.

Iz Mukdena poročajo z dne 21. t. m.: Glavno moč Japoncev, ki je že sedaj v Mandžuriji, cenijo na 80.000 mož. Ta armada stoji že južno od ruske vojne moči, ki krije Liaojan. Japonci so navidezno ustavili svoje prodiranje. Število Rusov narašča vsak dan in njihove pozicije postajajo vsak dan močnejše. Gibanje japonskih čet tudi deževje znatno ovira. Rusi imajo še do Dašičao v oblasti železnico.

Praske mej ruskimi in japonskimi oddelki.

Iz mnogovrstnih poročil o posameznih praskah se težko dobi skupno sliko. Priobčujemo jih, kakor so nam dohajala.

Petrograd, 20. maja. „Rus. Invalid“ prinaša sledečo brzojavko generalnega poročnika Saharova: 17. t. m. zjutraj so se vmaknile japonske čete, ki so stale ob glavni Liaojanski cesti pri Čumencah, v čauzalinsko sotesko ter zapustile tudi Seljčnan vmikaje se proti Fenvančenu. V fenvančenski okolici delajo Japonci vtrdbe. Potrjuje se, da so Japonci, ki so taborili v vasi Sičučindzi, 15 vrst severnozahodno od Dagušana, zapustili i Dagušan. Njihove maloštevilne prednje straže stoje v Kunduhanu in Suanjau, kakor tudi v Salidzajpudci. Majhne japonske čete se prikazujejo tudi v sjujanski okolici.

Petrograd, 20. maja. Iz Mukdena poroča poročevalec ruske brzojavne agenture: Poskus Japoncev, izkrcati 14. t. m. svoje čete v Kerskem pristanišču, se je izjalovil. Naše prednje straže pri Kvantungu so 16. t. m. napadli Japonci. Dasiravno so imeli Japonci precejšnje izgube, vendar so še vedno prodirali. Po pozvedovanju so se vmaknile naše čete proti Sjučenu. Angleška vest o nekem japonskem napadu na jugu Hajčena, kjer je baje padlo 2000 Rusov, je popolnoma neosnovana.

Tokio, 20. maja. Uradno razglašajo: Neki oddelek japonskih čet na poluotoku Siaotonu je na poizvedovanju v smeri proti Šančuhanu zadel na dva oddelka ruske pehote ter ju pregnal. Rusi so izgubili 40 do 50 mož in enega častnika. Japonci so imeli mrtva enega moža in enega častnika, ranjenih pa je bilo 8 mož in en častnik.

Petrograd, 21. maja. General Kuropatkin brzojavlja carju Nikolaju: Na poizvedovanju naše čete 19. t. m. niso v dolini Šačihu in pritoku Unsianhu do 17 km nad stokom Tajane in Šačihe nikjer zapazile sovražnika. Na veliki cesti Siujan-Fenvančen je zasedel 300 mož broječi japonski oddelek japonske prednje straže na 13 km severno-vzhodno od stoka Tajane in Salidzajke ležečo vas Deopudzo. Na isti cesti tabori 8 km nižje Siaokuanke en japonski bataljon, osem km dalje pa ima sovražnik najmanj eno divizijo, 19. t. m. so došli kozaki 32 km severnozahodno od Salidzajpudce in 18 km v premi črti od Fenvančena, do vasi Pipudze ter zadeli na neki japonski oddelek. Napadli so Japonce ter jih pognali v beg do Pipudze, kjer je kozake napadla iz zasede japonska

pehota; 2 kozaka sta bila ranjena, en konj ubit, dva pa ranjena. V gorovju med Kajču in Sinjanom ni videti nobenega sovražnika. Berolin, 21. maja. „Berl. Tageblatt“ poroča iz Petrograda: Kozaki so napadli onstran Jalu velik oddelek japonskega prevoza živčevja in streliva, zapodili Japonce v beg ter se polastili vsega transporta.

London, 21. maja. O bojih, po katerih so Japonci 17. t. m. zasedli 36 angleških milj od Port Arturja oddaljeni Šisanlitaj, Kulišan in Kinhatan, poročajo, da so se Rusi vmaknili v gore, kjer je prišlo do vročega boja, v katerem so Rusi izgubili 300 mož.

Tokio, 21. maja. Japonci, ki so se bili izkrcali v Takušanu, so obkoleli 20. t. m. zvečer v bližini Vanhiatuna švadron ruske konjenice ter jo popolnoma vničili. Mnogo Rusov se pobili in ranili, voditelje pa vjeli. Japonci niso imeli nobenih izgub. (?)

Petrograd, 21. maja. Rusi so pri Fenvančenu razne japonske oddelke štirikrat z bajoneti pognali v beg.

Petrograd, 21. maja. General Kuropatkin brzojavlja iz Liaojana carju: Neki kozakiški oddelek je prišel 18. t. m. severno od Fenvančena boj z japonsko prednjo stražo. Bój se je pričel ob 8. uri zjutraj ter se končal ob 1/23. uri popoldne. Polgoma so kozaki pregnali Japonce iz njihovih pozicij. Nato so jih zasledovali do Dadijoncija, 18 km severno od Fenvančena. Na naši strani je bilo ranjenih 6 kozakov, dva konja sta bila vbita, 8 pa ranjenih. V dolini reke Čaoke tje do ceste k soteski Čangouline, dalje v dolini reke Aike, od ceste Sajmač-Kuandijana do Drundčianhuče ni bilo videti nobenega sovražnika. Eskadron japonske konjenice je zapustil 17. t. m. Kounandiančan ter pregnal pri Saogu neko našo stražo: 2000 mož broječi japonski oddelek se je približal 15 t. m. Salitapudzi, toda se hitro vrnil v Fenvančen. Dan pozneje je zapustil Salitapudzo oddelek japonske konjenice.

Petrograd, 22. maja. (Uradno.) Generalni poročnik Sacharov brzojavlja generalnemu štabu: Zadnje dni je opazovala naša konjenica na veliki cesti proti Liaojanu gibanje japonskih čet na severovzhodu od Fenvančena v smeri proti Caninici in preko tega kraja. V tej smeri je jezdil skupno več kot eden konjeniški polk združen s topništvom. V Salidžanu tabori bataljon pehote in en konjeniški polk, katerega prednja straža stoji v Canzalinu. V severozahodni smeri so prodrlje japonske straže do Cinčince, 50 km od Fenvančena. Konji konjenice in pehota so zelo utrjeni. 2 eskadrona in 3 stotnije močni japonski oddelki je došel v Džudipudzo v dolini reke Siaoguke, 17 km severovzhodno od Salidzajpudze, in eden japonski eskadron je prodiral od Liaokliunankte po veliki cesti proti Salidzajpudzi. Ob doljenjem teku Tajanne v smeri proti Linuamuiav in Tatonki ni Japoncev. V Takušanu in Hondukanu tabori majhni japonski oddelki. Kitajci poročajo, da spravlja Japonci svojo zalogo živil na ctoč Talutav v izlivu reke Tajane. Situčen v dolini reke Ihe je v japonski oblasti.

London, 23. maja. Reuterjeva brz. posredovalnica poroča, da je, kakor trdijo Kitajci, 2000 Rusov zopet zasedlo Ksiujen (Siujan).

Ruske priprave za sprejem sovražnika v Niučvanu in Haičenu.

Niučvan, 21. maja. (Reuterjev biro.) Veliki topovi so odstranjeni iz utrdb in baje odvedeni v Haičen. Danes je dospelo sem poljsko topništvo. Rusi zatrjujejo, da bodo imeli tukaj v nekoliko dneh 3000 mož. Japonci imajo v oblasti železnico južno od Vafantiana. Ruski oddelki med Niučvanom in Vafantianom so neznatni ter obstoje le iz patrulj. Vse brzojavne žice ob železniški progi so pretrgane. Vojaški brzojav od tukaj do Port Arturja še posluje, toda Japonci čitajo, kakor se govori, odposlane brzojavke s pomočjo indukcijskih aparatov. Rojstni dan carjev se je tukaj posebno slovesno obhajal.

Topničarka „Sivuč“ v Niučvanu je zopet v aktiviteti. En polk ruske pehote se je povrnil v Niučvan.

Niučvan je torej še v ruski oblasti. To potrjuje tudi brzojavka Reuterjevega urada iz Niučvana z dne 22. t. m., ki se glasi: Rusi so zopet zasedli Niučvan z jako močnimi oddelki topništva in infanterije na konjih. Na jugu mesta so napravljene velikanske utrdbे.

Kozaki v Koreji.

Söul, 21. maja. Japonski konzul iz Genzana poroča, da je dne 19. t. m. okolu 300 Rusov zasedlo v Koreji Kangon, 40 milj severno od Genzana in da tej četi sledi še 3000 Rusov. — Rusi so razrušili brzojavno zvezo severno od Genzana.

Kako se je ponesrečila oklopnica „Hacuse“?

Tokio, 21. maja. Preiskave so končno dognale, da je bila oklopnica „Hacuse“ uničena po ruski mini 10 milj od obrežja. —

Vožnja je ondi nevarna za nevtralne ladje. Radi tega se pričakuje protest tujih vlastij. (Dokler so japonske ladje bile nevarne nevtralnim ladjam, kaj takega v Tokiu niso pričakovali.)

Japonske izgube na morju.

Pri prvem napadu Japoncev na Port Artur se je potopila ena japonska ladja. Od 17 japonskih ladij, katere so priplule pred Port Artur, se jih je vrnilo samo 16, od katerih je pa bila poleg nekaterih drugih posebno admiralska ladja „Sikišima“ težko poškodovana. Pri Cemulpi je bila uničena japonska križarica „Tagaciocho“, in križarica „Osania“ težko poškodovana. Poleg tega se je v taitunu, ki je presenetil od drugega napada pri Port Arturju vračajoče se japonske ladje najmanj ena ladja potopila, ker prihodnjega dne je vrglo morje na suho pri „Golobjem zalivu“ veliko število trupel japonskih mornarjev. Pri zadnjem svojem napadu na Port Artur so izgubili Japonci dve torpedovki, eno pa jim je potopila ruska torpedovka „Steregušči“, predno so jo Japonci uničili. Nedavno se je poročalo, da je neki ruski kadet uničil s podvodnim čolnom eno japonsko torpedovko, uradno se je poročalo, da so Rusi potopili več dragih japonskih transportnih in trgovskih ladij; skoro gotovo pa je, da so ruski projektili poškodovali še nekaj japonskih ladij. Pri iskanju min se je nedavno v Kerskem zalivu potopila križarica „Mijako“, ki je imela 1800 ton z 12 topovi. „Kasuga“, ki je trčnila v „Jošimov“, je bila skoro gotovo pri tem tudi poškodovana. Tako poroča iz mornariških krogov dunajski „Fremden blatte“.

Japonsko brodovje zopet pred Port Arturjem.

Tokio, 21. maja. Admiral Togo je sporočil: Flotila topničark, uničevalk torpedovk in flotila torpedovk so se približale včeraj Port Arturju v svrhu rekognosciranja. Ta namen se je dosegel. Silno streljanje z ruskih utrdb je napravilo le malo škodo. (Nekaj torej vendar. Počakati je treba še ruskih poročil, potem bomo cenili škodo). Na japonski strani ni nihče padel. (?)

Tokio, 22. maja. (Reuterjevo poročilo.) Med poizvedovanjem katero je izvrševal admiral Togo v petek pred Port Arturjem, je zadela ruska granata razdiralec torped „Akataniki“. En japonski častnik in 24 mož je bilo ubitih.

„Vojska s Kitajsko se je začela“...

„Novoje Vremja“ piše: „Rusom se je treba pripraviti na novo lakavost Japoncev, na borbo na dveh straneh: proti odkritemu sovražniku in proti tajnemu, t. j. proti Kitajcu. Neprijatelj išče take bitke, da bi nas napadel istočasno od strani in v središču. To bo najtežji del vojske.“

„Novoje Vremja“ dalje pravi, da Rusija nima nič od praznih izjav Kitajske, da bo ostala nevtralna. Kitajska mora to dejanski dokazati s tem, da napravi konec čunguškim napadom. To zahtevo mora Kitajska takoj rešiti, sicer bo Rusija morala storiti odločne korake, da zavaruje krila in hrbet svoji armadi. „Novoje Vremja“ trdi, da Japonci sedaj še nočejo, da bi se Kitajska udeleževala vojske, da ne posežejo vmes druge vlasti, a storili so vse, da Kitajska pospešuje zbiranje čunguških čet, ki naj otežkočijo stališče ruskim četam. „Vojska s Kitajsko se je torej že začela“, pravi „Novoje Vremja“, „a nikakoli odkrita, pač pa zavratna vojska pod masko stroge nevtralitete.“

Pariški listi imajo poročilo, da je kljub izjavam o kitajski nevtraliteti dejstvo, da je general Ma dobil povelje, naj ima svoje po evropskem načinu izvežbane čete vsak trenotek pripravljene za odhod na vzhod. 2000 njegovih pešcev popravlja ceste.

Ruska križarica uničena.

Tudi v Tokiu je razširjena vest, da se je ruska križarica „Bogatyř“ v megli izven vladivostoške luke ponesrečila in da je izgubljena. Istočasno je bila baje uničena japonska bojna ladja „Kiusiumaru“.

Iz Petrograda potrjujejo, da je „Bogatyř“ uničen; njegova posadka je rešena.

Nekatera poročila pa trdijo, da so Rusi „Bogatyřja“, ko se je zadel ob čeri, sami razstrelili, da ga ne dobi sovražnik.

Japonci hujskajo Poljake.

Neki poljski list v Poznanju poroča, da Japonci s poljskimi oklici hujskajo poljske vojake v Mandžuriji proti Rusom. V oklicih pozivajo Japonci poljske vojake, naj prestopijo v njihov tabor in naj se z Japonci bore proti skupnemu sovražniku.

Japonska pomnožuje svoje čete.

Berolin, 20. maja. „Lokal Anzeiger“ je prejel iz Tokia poročilo: 30.000 mož je odšlo ta teden iz Japonske v pomoč drugi armadi na Liaotungu. Tretja armada se mobilizuje. Japonska vlada najemlje sedaj vse pripravljene parnike, tudi male, za preva-

žanje čet. Tretja armada je namenjena baje za Niučvan.

Transport ranjencev.

Petrograd, 20. maja. Na postajo Liaojan je dospel dolg sanitetni vlak z vojak, ki so bili v boju pri Kiulienčenu težko ranjeni. Japonske krogle so bile malega kalibra; komaj se razloči, kje so udrle. Ako niso rane takoj smrtne, je lahko ranjenec zadet od dvajset krogelj in zamore odra-viti. Zdravniki imenujejo te krogle „plemenite“. Mnogo ranjencev je bilo rešenih od letečega oddelka dr. Pusepa, ki je operiral kar na bojnem polju. 160 jih je bilo obvezanih, 2000 pa okrepčanih. — Stotnik Vorobjev, katerega je zadelo dvajset krogelj, je bil v Liaojanu rešen od vsake smrtne nevarnosti.

General Kuropatkin je izročil lastno-ročno vsem ozdravljenim ranjencem, odhajajočim iz Liaojana, križ sv. Jurja.

Ruski car na petu v Petrograd.

Ruski car je 21. t. m. prišel v Moskvo. Mesto je bilo v zastavah. Velikanska množica naroda je sprejela carja. Zastopniki plemstva so povdarjali napram carju, da hočejo z narodom žrtvovati sinove in imetje za domovino. Zupan je carju podal kruha s soljo. Car je izrazil nadejo, da se bodo ruske čete zmagovalno vrstile. Po pregledu vojaštva je car delil podobe svetnikov častnikom in moštvu, ki je podobe kleče sprejemalo. Nato se je car odpeljal iz Moskve. Dne 22. t. m. se je car s prestolonaslednikom vrnil v Petrograd.

Japonski uspeh?

Tokio, 21. maja. Akoravno ni še nobenega uradnega poročila, vendar se poroča, da so Japonci vzeli Kai-pin na severozahodu poluotoka Liaotun in da so Ruse zapodili do Masnišima v smeri proti Niučvanu.

Rusi udrli iz Port Arturja?

Pariz, 20. maja. „Temps“ poroča iz Petrograda, da je general Stišal udril iz port-arturske trdnjave ter prišel z Japonci bitko, v kateri so izgubili Japonci 1000, Rusi pa 150 mož.

Niučvan, 20. maja. Japonske čete utrjujejo griče med zalivi Talienvan in Kinčou, postavljajo številno topov in napravljajo udrbe z žaklji, polnimi peska, da se ubranijo Rusov, ako še udero iz Port Arturja.

Razna poročila.

London, 22. maja. Vest o umikanju Japoncev in o njihovi nesreči pred Port Arturjem tudi jako vpliva na borzne kupčije.

Reka, 21. maja. Tukajšnja tovarna torped je dobila ogromno naročilo. Avstrija je naročila 120, Rusija 100, Francoska 130, Italija 60 torped. — Naznanjenih je še mnogo drugih naročil.

Berolin, 21. maja. Iz Petrograda poročajo, da je prišel v japonski armadi divjati tišus.

Tokio, 22. maja. Japonska se je pogodila za novo posojilo v znesku 100 milijonov jen.

Petrograd, 23. maja. Admiral Skrydlov je včeraj došel v Vladivostok. Med Vladivostokom in Genzanom je baje brodovje japonskih križaric.

Pariz, 21. maja. „Temps“ poroča iz Petrograda: Baltičko brodovje odpluje v dveh divizijah. — Kje se bo združilo, Rusi ne povedo.

Italija se tudi oborožuje.

Milan, 21. maja. „Corriere“ poroča, da bo italijanski vojni minister zahteval za obrambo države na vzhodni meji od parlamenta izvanredne kredite, ki bodo razdeljeni na nekaj let.

Dalje o tem še poročajo: Italijani nimajo mirne vesti in je zahteva naše vojne uprave vplivala na komisijo za proračun laške vojne mornarice tako, da zahteva od mornariškega ministra, naj prihranke zadnjih dveh let v svoti 15 milijonov porabi za nabavo novih torpedovk in podmorskih čolnov. Komisija je tudi dognala, da je izmed sto torpedovk 70 nerabnih, ker so zastarele. Vojni minister bo pa porabil 19 milijonov za utrdbे ob avstrijski meji, za katere je že generalni štab izdelal potrebne načrte. Kakor vse kaže, obnebe nad Avstrijo in Italijo ni nikakor tako čisto, kakor trdijo državniki.

Razpor med apostolsko stolico in Francosko.

Rim, 21. maja. „Agenzia Stefani“ poroča, da je francoski poslanik pri Vatikanu, Nisard, dobil povelje, da naj zaradi protestne note zapusti Rim.

Francoski poslanik Nisard je bil pri državnem tajniku Merry del Val in ga je bilo res v protestu, katerega je rimska stolica povodoma Loubetovega obiska uročila katoličarjem, besedilo, da odpokliče nuncijs, kar pa ni bilo v protestu na francosko vlado. — Merry del Val je odgovoril, da je bilo to mesto res v protestu na francosko vlado is-

puščeno in sicer zato, ker je moral iz p o s e b n i h vzrokov papežev nuncij ostati v Parizu. Za druge katol. države je pa ravno valed tega bil potreben opomin, da bi bil v slučaju, ako bi katol. vladar obiskal Rim, odpoklican papežev nuncij pri dotični vladi. S protestno noto spostolska stolica ni nameravala žaliti Francoske.

Francoski poslanik je izjavil, da ni bilo umestno navedeno mesto v protestu, osobito še zato ne, ker je bil protest v tej obliki predložen drugim državam, ne da bi bila francoska vlada obveščena o tem. Do včeraj zvečer je v Vatikanu prevladovalo mnenje, da bodo vsi zadevi poravnali mirnim potom.

Rim, 21. maja. (Kor. urad.) Francoski poslanik pri Vatikanu, Nisard, je danes ob 8. uri 40 m. odpotoval v Pariz.

Pariz, 21. maja. (K. u.) Vladni list »Temps« priobčuje članek, v katerem navaja: Če tudi se popolnoma pretrga diplomatska zveza med francosko ljudovlado in apostolsko stolico, vendar so radikali mnenja, da se ne opusti poslanništvo pri Vatikanu. Namesto Nisarda je odpotoval v Rim poslaniški svetnik de Nawenne, ki je bil na dopustu v Parizu, da bode vodil tekoče posle.

Rim, 21. maja. (Kor. ur.) Apostolska stolica ne bode odpoklicala svojega nuncija Lorenzellija pri francoski vladi. Vatikan je celo sklenil, da ne dovoli nunciju Lorenzelliju naprosenega dopusta.

Pariz, 21. maja. »Libre parole« poručejo vest, da je Jaurès priobčil besedilo protestne note na portugalsko vlado. Protest je imel namon opozoriti portugalsko vlado, da bode papežev nuncij na portugalskem dvoru odpoklican, ako portugalski kralj obišče v Rimu laškega kralja. Nadalje poroča list o razporu med Combesom in Delcassejem. Combes bi rad, da bi francoska vlada odpoklicala vse osebe francoskega poslanništva pri Vatikanu.

Delcasse in Loubet sta pa mnenja, da radostuje, ako se odpokliče poslanik, ostalo osebo pa naj ostane na svojem mestu. Ako bi vlada odpoklicala vse osebe, ne bi bilo mogoče v sporazumu z apostolsko stolico imenovanje škofov, kakor določa konkordat. List trdi, da bode obveljalo Delcassejevo mnenje. S tem je zad voljna tudi najvplivnejša stranka večine, Etienneva, ker je on in njegova stranka mnenja, da vprašanje glede odpovedbe konkordata še ni zrelo. Nekateri liberalni listi poročajo, da bo odstopil sedanji papežev državni tajnik. To je le želja liberalcev. S svojim korakom bo Vatikan povzdignil odločnost francoskih katoličanov.

Pariz, 22. maja. »Gaulois« izraža bojazen, da bode Francoska podpirala italijanska stremjenja proti Avstriji.

Senator Cerniceau prinaša v »Aurore« članek, v katerem trdi, da Nisard ni bil odpoklican, marveč je le na dopustu. — Ministrski predsednik Combes in Delcasse sta navidezno nekaj storila, ne da bi bila v resnici kaj ukrenila.

Pij IX. bo proglašen blaženim.

Rim. Tu se v kratkem prično obravnavo o proglasitvi papeža Pija IX. blaženim.

Obsojen slovaški državni poslanec.

Požun, 21. maja. Požunsko kraljevo sodišče je obsodilo ogrskega državnega poslanca, slovaškega zastopnika Frančiška Veselskega na enoletni zapor, na tisoč kron denarne kazni in v povrnitev sodnih stroškov. Kot kandidat za drž. zb. r je bil razžalil ogrsko narodno st. Ubogi zatirani Slovaki v židovsko-liberalni Ogrski!

Organizacija naroda po deželi.

Iz Zagreba, 19. maja.

Resničnost mojega poročila o političnem razsulu na Hrvaškem potrjuje sam radikalni list »Pokret«, ko pravi čisto iskreno, da je današnje politično stanje v deželi pravi kaos. Seveda dolži pri tem tudi novi katoliški list »Hrvatstvo«, češ, da bodo od zdaj zmešnjave še večje, ker se misli snovati še nova stranka. In tega se naši liberali hudo boje, zato napadajo in psujejo »Hrvatstvo«, kjer le morejo; bržkone imajo slabo vest. Pa že zato je bilo pri nas potrebno odločno katoliško glasilo, da kontrolira delovanje doseadanjih političnih strank, ki so mislile, da je domoljube le pri njih doma, a če drugi drugače mislijo, da delajo krivo. Sicer pa zagrebska stranka prava zgubi svoj ugled tudi že po deželi. S smrtjo dr. Brezovca, predsednika te stranke, ki je znal s svojim miroljubnim značajem izravnavati večkrat najhujše prepire, je zgubila stranka izvrstnega vodjo, ki bi bil začel z organizacijo po celi deželi, da ni obolel ter legel prezgodaj v grob. To je priznal sam Derendin v nagrobni besedi, ko je spregovoril znamenite besede, da mora Hrvat pokončati medsebojni prepir, če se ne oklenejo še za rana pomirjivega duha blagega pokojnika. To se bode pa pri današnjih okoliščinah težko zgodilo. A ker osrednji odbor

stranke prava le predolgo čaka z organizacijo stranke, je izgubil tudi zaupanje pri doseadanjih svojih zunanjih privrženceh. Narodu je prepira že dosti, on zahteva delo, pa zato se ga je lotil sam. Tako so rodoljubi pred nedavnim sklenili v Delnicah, da se skliče velik narodni shod za celi gorski kotar v istem mestu, pa da se med drugimi točkami sklepa tudi o slogi, brez katere ni rešitve za hrvaški narod. Na žalost vlada tega ljudskega shoda ni dovolila na binkoštni ponedeljek češ, da se je na praznik bati nemirov. Shod se bode vršil kasneje na delavnici.

V varaždinski županiji pa se je že začela organizacija po vseh deveterih volilnih kotarjih brez ozira na zagrebski centralni odbor stranke prava. To je zasluga vrliga odvetnika dr. Magdića v Varaždinu. Ta je sklical v Varaždin skupni shod vseh poznatih rodoljubov iz celega Zagorja. Prišli so skoraj vsi, a drugi so se izjavili za sklepe skupščine, na kateri se je sklenilo, da se ima nemudoma izvesti organizacija po vseh kotarjih tako, kakor je že izvedena v volilnem kotaru Klanjec.

Dr. Magdić je sam privrženec stranke prava, a ko je videl, da v Zagrebu zgube s prepričanje, se je zavzel sam za organizacijo, da je narod pripravljen na volitve, ki morejo biti iznenada razpisane. Kot glasilo te organizacije se je sprejel izvrstni Magdićev časopis »Naše pravice«, ki izhajajo v Varaždinu.

Začetek je storjen. Zdaj je treba tako organizacijo izvršiti še po drugih županijah; za domoljube naj bode opomin delovanje dr. Magdića, ki dela tiho, ali dosledno in vztrajno. Takih delavnih mož nam je treba, in kmalu bi bilo bolje na Hrvaškem.

Obsodba belgijskih anarhistov.

Lüttich, 20. maja. Porotno sodišče je obsodilo dva anarhista na smrt in enega na došmrtno ječo.

Iz Balkana.

Carigrad, 21. maja. V turških vladnih krogih so zahteve avstrijske vojne uprave zbudile staro nezaupanje proti Avstriji. Turški vladni krogi obžalujejo znižanje vojaštva v Makedoniji. Tudi nenadno odpotovanje avstrijskega poslanika Calice je povzročilo nemir. Turški krogi sumijo, da Avstrija dela priprave za vojno posredovanje na Balkanu, ker je Rusija zaposlena.

Carigrad, 22. maja. Sultan se je ruskemu poslaniku Sinovjevu pritoževal nad govorom grofa Goluchowskega in da Avstrija noče Makedonije okupirati. Sinovjev ga je pomirjeval. Sultan se ne da pomiriti. Sklical je izredni ministrski svet, ter namerava preklicati demobilizacijo turških čet v Makedoniji.

Socialno demokratski poraz.

Frankenb. 21. maja. Pri včerajšnji dopolnilni volitvi za državni zbor je zmagal skupni kandidat meščanskih strank proti socialno-demokratskem kandidatu dr. Braunu, voditelj narodnih liberalcev Basserman, z 2500 glasovi večine.

Pomiloščeni vojaki.

Budimpešta, 21. maja. »Pesti Hirlap« poroča iz Sarajeva, da so vojaki ki so bili ob novem letu obsojeni zaradi upora, pomiloščeni in jih bodo izpustili. Trem vojakom, ki so bili obsojeni na triletno ječo, so znižali kazen na polovico.

Socialnodemokratski protestni shodi.

Dunaj, 21. maja. Socialni demokrati prirede prihodnji teden v glavnih mestih Avstrije velike protestne shode proti novim zahtevam vojaške uprave.

Štajerske novice.

Š. Strašna nevihta v Jarenini. O tem se nam še poroča: V četrtek, dne 19. maja, je bila ob treh popoldne tukaj strašna nevihta. Ljudje ne pomnijo enake. L. 1896. je bilo tudi hudo, a tako le ni bilo. Letošnja nevihta je pustila sledove za več let. Vihar je bil tak, da je najmočnejša drevesa s košenilami vred izruval. Opeko je skoraj vso odneslo s streh. Hveve in celo nekatere hiše je podrlo. Posestniku Sabederju v Vajngu je podrlo hišo, nekaterim posestnikom na Vukovskem je podrlo popolnoma hleve. — Na starem in znamenitem stolpu v Jarenini je podrlo zgornjo kamo in to streho in vrglo dol jabolko, krž in petelina. Streljavec je vihar zatrgal. Na cerkveni strehi je napravil veliko škodo. Med viharjem se je ulil dež, in toča je začela padati. Pobelila je v kratkem vse travnike, livade, polja in vinograde, ki so letos izvanredno lepo kazali. U nič ila je skoraj vse. Drevesa, ki so še ostala nimajo skoraj bitja. V ameriškanskih nasadih imajo posestniki strašno škodo. Žito na polju je ležalo skupaj pomandrano. Tužnega arca so gledali po viharju ljudje po

poljih in vinogradih. Žene in otroci in celo možiki so jokali in tarnali. Bil je žalosten pogled. Škoda je strahovita, mnogo sto in sto tisoč. Neki srednji posestnik mi je pravil, da znaša njegova škoda samo v ameriškanskih nasadih gotovo 2000 krcn. Leto 1904. bo za Jarenince v žalostnem spominu. Najhujše je klestila toča zopet po Gačniku in na Pecnici, kjer je vse pobito. Kdor si sam ne pogleda žalostnih naših krajev, ne bi verjel, da je mogoče, da bi nevihta tako strašno mogla divjati. Strašno je divjala toča in nevihta pri posestnici Vajnrgl v Gačniku. Lep sadonosnik, ki ji je vsako leto prinesel več tisočakov, je uničen, drevesa, ki so bila letos izvanredno polna, so izruta. Pred hišo je izrulo in vrglo na tla velikansko lipo in stoletni hrast. Da bi bila lipa pala na hišo, bi hišo pomandrale. Del hleva ji je odnesel vihar daleč proč, štirje možje so bili v nevarnosti za svoje življenje, da ne bi bili se skrili pod neki voz. Enemu je roko strlo. Škoda ima več tisoč goldinarjev. V bližini Iari pri sv. Marjeti je klestila tudi toča, a ne tako hudo. V Sent Ilju je sploh ni bilo. Danes, v petek, ni bilo v Jarenini šolskega poduka, ker je šola poškodovana in je odneslo skoraj vso opeko na zadnjem delu strehe.

Š. Proti Slovincem. Južna železnica volila je v petek kot veleposesnica zoper Slovence po celjskem postajnem delniku in bivšem feldveblu Frankenu. — Zastopnik štajerske dežele je tudi nastopil proti Slovincem. — Značilno je, da hoče baje štajerska dežela celo nekake slovenske veleposesnika, ki ni hotel Nemcev voliti, kaznovati s tem, da mu kot industrijalcu odtegne desodanja naročila za deželno kopalnico na Dobrni. Poslanci, posvetite tej gospodi.

Š. Tristo klobas so naročili celjski Nemci proti petek za poulično fakinažo, da bi bila bolj pri moči pri slavljenju zmage.

Š. Imenovanja v sodni službi. Celjska »Domovina« piše: Greistorfer v Mariboru je šel v zaslužni pokoj, na njegovo mesto pa pride deželno sodni svetnik Ludovik Perko, dosedaj pri okrožnem sodišču v Celju. Mož je sicer rojen Slovenec, tuji zna slovenski, ali mišljenja je nepobitno nemškega. Celjani nismo z njim ničesar izgubili, a Mariborčani so si pridobili z njim moč, ki bo veron oproda graškega Gleispacha v vsem in vsakem. Na Perkovto mesto pa je premeščen iz Kamnika tam močnejši okrajni sodnik, deželnosodni svetnik Franc Garzarolli p. l. Thurenlaack. Kolikor nam je znano, bo Garzarolli v vsem nadomestoval Perkota. Nad svetnikom sta bila imenovana tudi deželno sodni svetnik Stefan Katziantschitz v Celju in dr. Ignatz Pevetz, znani vojniški volilec, v Mariboru. Kakor je torej videti, so se vsa ta imenovanja in premeščenja razun Garzarollija zgodila kar doma, da ni prišel v poštev niti eden izvenštajerski višji sodni uradnik, pes bno pa ne Slovence.

Š. Katoliško slovensko izobraževalno društvo na Studencih pri Mariboru uljudno prosa ona slavna društva, ki se mislijo udeležiti blagoslovljenja zastave 29. majnika, naj blagovolijo naznaniti vsaj do 27. majnika svojo udeležbo, pod zgornjim naslovom.

Š. Umrl je, kakor se nam piše iz Ptuj, v toplicah na Dobrni pri Celju v noči od 21. na 22. t. m. č. g. Jožef Sörglechner, župnik na Hajdini pri Ptuj. Sel je tje, iskat si zdravja, toda našel je smrt. Bil je daleko znan po svoji veliki gostoljubnosti in hubeznjivosti ter bival najraje v družbi svojih duhovnih bratov; zato pa ga tudi zdaj njih goreče molitve spremljajo v večnost. Truplo se bode prepeljalo k večnemu počitku na Hajdino v njegovo domačo farno, da tam v sredini faranov čaka veselega vstajenja. Pogreb bode v sredo dne 25. t. m. ob 10. uri dopoldne. Naj počiva v miru!

Š. Kratko veselje. Kaznjence Bračiča, ki je ušel iz celjskega zapora, so prijeli v tanjski okolici.

Š. Radi 6 vinarjev ropar. V Celju so aretirali 17 let starega knjigoveškega vajenca Maken Čuvana, ki je v bližini Skofe vasi napadel 15 letnega dečka Rednaka, ki je navadno prenašal velike svete. To pot je imel Rednak pri sebi le 6 vinarjev in eno cigaro. Čuvan, ki je Rednika napadel, je dobil pri njem samo 6 vinarjev, katere mu je vzel.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 24. maja.

Umrl je v soboto zvečer č. g. Anton Hočevar, župnik na Brezovcu. Po kojniki je bil rojen v Ljubljani dne 1. junija leta 1841. in v mašnika posvečen 1. avgusta 1868. Eno leto je bil semeniški duhovnik, potem je služil za kaplana v Starem logu pri Kočevju, kot župnik v St. Joštu nad Vrhniko skozi 19 let in od leta 1893 dalje na Brezovcu. N. v m. p.!

Vsedijska slavnost v Pragi. Češki dijaki so sklicali vse nenemške dijake avstrijske v Prago, da tam proti Nemcem demonstrirajo za češke visoke šole. Poklicali so tudi Italijane. Od slovenskih dijakov se je odzvala »Slovenija«, katere zastopniki so prišli v Prago že v soboto. S shodom bo združena tudi dijaška razstava. Slovenci morajo zahtevati, da se ne manifestira le za češke zahteve, ampak tudi za slovenske!

Promocija G. Franjo Kalan, c. kr. avskultant pri okrožnem sodišču v Novem mestu bode dne 24. maja t. l. ob 12. uri dop. v avli graškega vseučilišča promoviran doktorjem vsega prava.

Vegov spomenik. Z Dunaja se nam poroča: Eden prvih dunajskih arhitektov, stavbeni svetnik Schachner, si je v soboto ogledal Zajčev osnutek Vegovega spomenika ter se jako laskavo izrazil o tem načrtu. Rekel je, da je izdelan v krasnem, monumentalnem slogu. — Doslej je za Vegov spomenik zbranih 7125 kron.

— Potres. Iz St. Petra na Krasu se nam poroča: V nedeljo, 22. t. m., smo tukaj ob 1. uri 15 minut popoldne čutili precej močan potresni sunki brez bobnenja; smer mu je bila od juga proti severu. — Iz G. o. d. v. i. a. u. d. l. d. r. j. o. v. V nedeljo okoli 20 minut čez 1. uro popoldne smo čutili srednje močan potresni sunki. — Tudi v Ljubljani je potresna opazovalnica zaznavala potresno tresenje v nedeljo zjutraj ob 6. uri 8 minut 42 sekund in popoldne ob 1. uri 17 minut 18 sekund. Središče potresa je bila Notranjska.

— Ponesrečeni železniški sprevodnik. Železniški sprevodnik Ivan Zor je med vožnjo iz Reke v Ljubljano pri Prestraneku padel raz vlak ter se na glavi in rokah hudo poškodoval.

— Nesreča. Tomaž Kuhar iz Černe pri Kamniku se je obstreliš, ko je kamenje vrtil. Ozgalo ga je po rokah in po obrazu.

— Italijanskih delavcev je prišlo od februarja do srede maja preko Pontebe 57.700 torej več nego lani. Na Kranjskem dela 3000 laških delavcev.

— Poročil se je Janez Habjan, mesar in hotelir v Mengšu z Marijo Golob iz Jesenic.

— Na državni železnici je vozilo binkoštno nedeljo 16 osebnih vlakov na progi Ljubljana - Trbiž 4787 oseb, na binkoštni ponedeljek 18 osebnih vlakov 4474 oseb, kamniški vlaki so vozili na obeh praznikih 1200 in dolenski vlaki 4000 oseb, skupno torej 15.000 oseb.

— V pijanosti utonil je v Trziču usnjarski pomočnik I. Drmota.

— Najdena legitimacija, glaseča se na Janez Pacak, c. kr. stavbeni adjunkt, se dobi v župnišču Podgradom, p. Novo mesto.

— V Vevčah se je dne 14. t. m. vršila volitev v tovarniško bolniško blagajno. Izmed 24 delegatov je 21 odločno naših, dva sta rudeča, o enem se ne vé, kaj bo; pri delavcih je kot paznik priljubljen. Večino in sicer neznatno imajo rudeči namreč pri elektriki in pri oddelku mizarjev ter zavijačev. Kako prevzetno so nastopali rudeči pred par leti, kako so se hvalili, da se njihovo število množi, pa je taka suša! Naprej, kršč. soc. strokovno društvo!

— Čemu je dozdani lovski zakon? Iz Notranjskega se nam poroča: Kmetu v korist gotovo ne, v korist je le liberalnim lovcem-kapitalistom. Letošnjo pomlad je mladi zajčji zarod na Dolenskem in Notranjskem po sadnih vrtovih napravil kmetu nad vse občutno škodo. Pa on po zakonu ne sme zajcev streljati, zakupnik jih pa tudi noče. Kdo povrne kmetu škodo? Tak zakon treba odpraviti. Taka je soha kmetov sadjerejcev, ki jih ta zakon — uničuje. Tako pospešujejo pri nas liberalci sadjerejo!

— Zdravniške vesti. Gos. dr. Rihard Jug, sedaj sekundarni zdravnik v goriški bolnišnici usmiljenih bratov, je imenovan korvetnim zdravnikom ter odide s prihodnjim mesecem na svoje novo mesto k mornarici v Pulju. Na njegovo mesto v goriški bolnišnici pride g. dr. I. Brovet z Dunaja. Dr. Brovet je Slovenec iz Kranjske. V Rihembergu nastopi svoje mesto kot železniški zdravnik g. dr. Izidor Reja, ki je bil doslej na dunajski kliniki. — Cesar je podelil okrajnemu zdravniku v Radovljici g. dr. Ignaciju Jelovšek v naslov in značaj višjega okrajnega zdravnika. — Ministrski predsednik je imenoval okrajnega zdravnika v Rudolfovem g. dr. Ivana Vavpotiča za višjega okrajnega zdravnika na Kranjskem.

— Imenovan je davčni kontrolor g. Ignacij Kline za davkarja v IX., davčni adjunkt Albert Roosa za davčnega kontrolorja v X., prov. davčni adjunkt Karo Brůla ch za definitivnega davčnega ad-

junkta v XI. činovnem razredu in davčni praktikant Anton Brilli za prov. davčnega adjunkta.

— **Zanimiva aretacija.** V Novem Mestu so aretirali na kolodvoru gostilničarja Leopolda Kopača in Jakoba Pavčiča, ko sta se vrnila iz Ljubljane. Orožniki so ju takoj oddali okrožnemu sodišču v Novem Mestu. Dolže ju, da sta zapeljavala h krivi prisegi.

— **Umrja je nešakinja** poslanca Spindža, 19letna Tonica Karlavarišova.

— **Umril je mornariški častnik** princ Pavel meklenburški, sin vojvode meklenburškega, ki je poročen s hčerko kneza Hugona Windischgratza. Ranji se je večkrat mudil na gradu Vagensperk v Smartnem pri Litiji. Obiskal je ob svojem zadnjem bivanju na Kranjskem zatiško opatijo. Pri nekem padcu dobil je srčno hbo, za katero je umrl v Kielu, kakor poroča »Vaterland«. — Umril je Rudolf Piš, učitelj v Cerknici.

— **Prvi shod čeških odvetnikov** se je vršil v Binkoštnih praznikih v Pragi. Udeležnikov je bilo nad 1800.

— **Bohinjski železniški predor** predrt. Kakor smo že brzojavno sporočili, prevrtali so zadnji kos bohinjskega predora 20. t. m. Dolg je, kakor znano, 6334 m. Na severu, v Bohinju, vršilo se je delo s pomočjo električnih vrtilnih strojev, na jugu, Podbrdom, se je pa vrtalo le z rokami; dne 18. t. m. manjkalo je le še 15 metrov. Tega dne so ustavili delo v južnem rovu; vsak dan se je pa vendar znižala debelost Kranjsko in Goriško ločujoče stene, padajoče kos za kosom pod napadi strojev in dinamita od bohinjske strani. Dne 20. t. m. manjkalo je, kakor so kazala merjenja, le še 5 metrov. Zato so izvrtali izvanredno dolgo luknjo, skoraj 4 metre, in jo nabasali prav dobro z dinamitom. In res, skala se je odmaknila na nasprotno stran, zveza rogov je bila dovršena. Plamen svetilke, postavljene tik luknje, se je nagnil; precejšnji preprič vladal od severa na jug. Navdušenje vseh navzročih, koji so se borili dolga leta s trdo skaljo, je bilo veliko. Konec je truda, delo z veliko natančnostjo dovršeno. Delavci so vrtilne stroje okrasili in privlekli v običnem veselju iz tmine, kjer so se vjedali čez leto v skale, zopet na dan. Okrog treh popoldne so piščalke na lokomotivnih oznanjale z dolgim piskom prebitev predora. Ojstja se, da se prevrta stena skrči od 5 m na jeden; ta zadnji kos pa pade 31. t. m., dne velike slavnosti prodretja bohinjskega predora, v navzočnosti visokih in najvišjih gostov. Pot s Kranjskega na Goriško bode prosta — pod zemljo. Pri zadnji 1 meter debeli steni bode zapalil dinamitno patrone z električnim tokom nadvojvoda Leopold Salva tor, ki bode v cesarjevo imenu slavnosti prisostvoval. Za slavnost se vrše velike priprave. V bližini predora so že postavljeni drogovi za zastave in slavoloke. Slovesnosti bo prisostvoval tudi minister za železnice, Wittek, dalje zastopniki raznih oblastnih, občin, odposlanci goriškega in kranjskega deželnege odbora. Podjetnik Cecconi je dal na praviti z ozirom na važni dogodek posebne kolajne, ki se razdele med udeležence. Po slovesni otvoritvi predora se popeljejo udeležniki skozi tunel iz Podbrda na goriški strani v Bohinjsko Bistrico.

— **Krivo poročilo.** Iz Zagreba 23. t. m. Današnji »Pokret« pripoveduje med domačimi novicami o požaru v jezuitski cerkvi na binkoštno nedeljo ter pravi, da je pogorel ves oltar Matere Božje. Dalje poroča, da je vsled ognja nastala med občinstvom panika, da je več ljudi omedlelo in da jih je v stiski pri vratih bilo več ranjenih. Prav čuditi se moramo, kako je mogel domači poročevalec napisati o dogodku v samem mestu tako poročilo. Pisatelj teh vrstic je bil sam v cerkvi pri majski pobožnosti ter je videl, kako se je zares v stranski kapelici užgal od sveče ures okoli podobe Matere Božje ter v hipu izgorel, a sam kip Matere Božje in leseni oltar sta ostala cela. Danes zjutraj je bil zopet že ves oltar ozaljšan. Svet se je zares prestrašil, posebno oni, ki so bili blizu oltarja, ki so se pa hitro umaknili ter se ni nikomur nič zgodilo, ker je drugod po cerkvi ostal narod na svojem mestu. Le oni, ki so bili blizu vrat, so pohiteli na ulico, ko so čuli krik da gori. Ogenj se je pripetil ravno malo pred zadnjim blagoslovom, a čez par trenutkov se je narod umiril in blagoslov podelil. Nevarnosti pa sploh ni moglo biti nobene, tudi ko bi se bil užgal oltar, ki je jako nizek, a cerkev je sicer prazna razen klopi, ker ni dobila še pravega svojega ureda.

— **Izseljevanje.** Bezopernik »La Savoie«, francoske prekmorske družbe (zastop potovalna pisarna Ed. Smarka v Ljubljani), je odplul iz Havra 14. maja in sredično dospel v New York 20. maja; yozil je 6 dni 9 ur.

— **Nedeljski počitki.** Določbe glede nedeljskega počitka so jako različne. Skoraj v vsakem večjem kraju imajo druge navade in razvade, da malokdo ve, kaj sme in česa ne sme. Tako smo te dni dobili dva dopisa o tem vprašanju. Dopisnika se pritožujeta,

zakaj smejo ob nedeljah in večjih praznikih nekateri trgovci med božjo službo dopoldne prodajati, a drugi ne. Kolikor nam je znano, smejo biti v trgovih, kjer so okrajna sodišča, trgovina dopoldne odprte, le v obližju cerkve morajo biti med božjo službo trgovine zaprte. Ta določba seveda nekaterim ne ugaja, zato prodajajo skrivaj skozi vrata na dvorišče. Zato meni eden dopisnikov, naj bi bile vsaj med božjo službo zaprte v manjših krajih vse gostilne in trgovine, ker imajo ljudje še vedno časa dovolj, da si nakupijo potrebnih stvari.

— **Svojo taščo vrgel v vodnjak.** V Lipi pri Komnu (na Krasu) je pretečeno sredo neki Valentin Kavčič zgrabil za noge svojo taščo, ko je ravno zajemala vodo, ter jo prevrnil v vodnjak. Dva moža sta hitro pritekla na pomoč, pa prepozno, taščo so mrtvo izvlekli iz vodnjaka. Vzrok strašnemu dejanju so bili pogostni družinski prepripi; taščo je seve držala s svojo hčerjo ter jo dostikrat hujkala proti možu. Tašče, ki imate hudobne jezike, varujte se, da še katere ne doleti kaj takega!

— **Umrja je včeraj zjutraj** v Skafji Loki gospa Marija Režn, posestnica in izde lovalka sodevice. Pogreb je jutri ob četrtna 8. uro zjutraj.

— **Iz št. Jerneja** se nam piše: Dne 1. maja je naše gasilno društvo priredilo za bavo na vrtu gostilne J. Reclja. Udje gasilnega društva so s sodelovanjem tamburaškega društva z Rake priredili dve igri. Predstavljalci so dovoljno rešili svoje vloge. Nekomu pa, ki je bil menda že pregloboko pogledal v kozarec, ni bilo vse všeč in je med igro napravil precej šuma. Morda ga je užalilo ime »Lenovič«. Če je to res, je sam kriv. »Narodov« dopisnik tudi ni bil povsem zadovoljen, ker je menda dovršil višjo šolo za glediškega igralca. Modrejši je od Salomona, da se je kretal v »tujem mnenju«. Res, moder pa je ta kretal, ki svojo modrost prodaja po »Narodu«. Pomi lujemo ga, ker se za njegovo hvalo in grajo zmenimo, kakor za lanski sneg.

— **Tečaj za odrasle vinogradnike.** Deželni odbor kranjski in Kranjska hranilnica sta dovolila večjo denarno podporo, da se prirede vsako leto vinogradniški tečaji v svrhu temeljitejših izobrazbe odraslih vinogradnikov v svoji stroki. Take tečaje bo prirejal deželni potovalni učitelj za vinstvo g. Fr. Gombač v raznih vinorodnih krajih na Dolenjskem in Notranjem. Vино gradniški tečaji se bodo vršili za iste udeležence vsako leto v dveh presledkih, in sicer prvič zgodaj spomladi 6 dni, in drugič poleti 3 dni zaporedoma. Da bo pa mogoče s takimi tečaji že letos pričeti, je deželni odbor odredil, da bo letšnji prvi polletni vinogradniški tečaj v Metliki meseca junija, in sicer 9., 10. in 11. junija, v Trzinu pri Mokronogu pa 15., 16. in 17. junija. Vsak dan do poldne od sedmih do devetih bo teoretičen pouk v sobi, od poldne do šestih se bodo izvajala praktična dela v trtaicah in v drugih nasadih. Vinogradniki iz črnomeljkega in metliškega sodnega okraja naj se zglaste pri kmetijski podružnici v Metliki, oni iz mokronoškega okraja pa naj se zglaste pri mokronoški kmetijski podružnici. Zglasti se je pisмено ali ustno do 5. junija. Teh tečajev se sme sicer vsakdo udeležiti, tudi iz drugih krajev, podpora pa dobe le revnejši in ozira vredni, od podružnice ali županstva priporočeni mladeniči. Družinski dobe po dve kroni na dan ter povrnjeno potnino, ako so čez eno uro oddaljeni. Učni načrt za poletni tečaj bo obsegal najvažnejša, v tem času se vršee potekala dela v vinogradih, matičnjakih in trtnicah; popis raznih trtnih škodljivcev in bolezni ter napravo in porabo raznih sredstev v njih pokončevanje; porabo umetnih gnojil; pripravljane vinske posode; tehnično porabo namiznega in drugega grozdja; zakone in olajšave pri novonapravljenih trtnih nasadih itd.

— **Izpod Grintovca.** V Cerkalah je 12. t. m. bil v izobraževalnem društvu zanimiv razgovor. Govoril je g. dr. Krek o pomenu združevanja, o gospodarstvu in ver-skem pomenu rusko japonske vojne in nazadnje je bil živahen razgovor o socialni demokraciji. Udje so sledili z velikim zanimanjem besedam g. govornika in posegali živahno v debato. Iz tega razgovora je od-sevalo, da je jalov izgovor liberalcev, da kmečko ljudstvo ni zrelo za splošno volilno pravico, ker je priprato ljudstvo zmožno s svojo zdrav pametjo reševati težja vprašanja, kaj šele ločiti pravo od napačnega.

— V nedeljo, 8. t. m., je pa priromal iz Ljubljane učitelj Gartner in je predaval v Velesovem o državljskih pravicah. Rado vedni smo, ako je Gartner tudi povedal, da ravno liberalni učitelji priprostemu ljudstvu ne privoščijo državljskih pravic. Udeležba je bila picla in ljudje so zmigavali z glavami, kako morejo liberalni učitelji govoriti o dolžnostih in pravicah kmečkega ljudstva. — Pod Grintovcem se je sp mladi vs oživilo. Volitve, pri katerih s liberalci prid imenom »neodvisnih« imenitno pogorelo, so naš kot vzdrnile. Ljudje vedo, da je nevarnejši volk v ovčji obleki. V kratkem bo usta-

novni shod političnega društva, ki bo marsikateremu neodvisnemu oči odprl.

— **O ognju v Šmihelu** se nam še poroča iz Hrenovic: Vseled neljube pomote v hitrici je izostalo v poročilu, da je prihitelo na pomoč tudi gasilno društvo z Razdrtega, ki se je mnogo trudilo, da bi rešilo zvonik. To pa se ni posrečilo, ker ni bilo dovolj vode. Zvonove so že odpeljali v Ljubljano, da bodo prelitli. Ko so zvonove peljali skozi vas, je ljudstvo na glas jokalo. Spoštljivo so se odkrivali znanilcem božje časti, ki so mnogo, mnogo let vabili k božji službi ter spremljali vaščane v večnost. Darove za pogorelce, naj so živila, obleka ali denar, sprejema tudi hranilnica in posojilnica v Hrenovicah, oziroma gosp. kapelan I. Hartman.

Ljubljanske novice.

Nesramni hiši zaprti. K t blisk je šla v soboto popoldne po Ljubljani vest, da je oblast zaprla nesramni hiši v Zvonarskih ulicah. Vse polno prebivalcev šentjakobskega okraja se je zbralo v bližini teh ulic ter z veseljem pozdravljalo ta ukrep. Leta in leta je Ljubljana mirno trpela to suženstvo v s oji sredi in dasi so leta in leta vrabci na strehah že črkali o kričedih razmerah v tej hiši, ni se zganila ne mestna policija, s ka in tudi ne mestna sanitarna oblast. Ko smo na razne tozadevne manipulacije namigavali, ohrabirali so se mestni očetje ljubljanski in tožili — »Slovenca«. Kar se tiče posameznih »prijateljskih« zvez mestne policijske uprave s hišo nesramnosti, o tem se vrši sedaj sodnijska preiskava, zato o tem danes ne bomo govorili. Poleg bivšega načelnika mestne policijske uprave je v preiskavi tudi lastnica zloglasne hiše, M. Löwy, ki sosedaj lahko še prosto gibe. Do skrajnosti je ta ženka izkoristila ubga dekleta, ki dolgo vrsto let niso našle nikjer zaščite za svoje pritožbe. V »napredni« Ljubljani bile so prave sužnje! Končno je moralo poiti in te dni so policaji stali pred zaprtima hišama. Lastnica teh hiš je od svojih žrtv služila baje na mesec 2800 gold. čistega, a njene žrtve niso imele ničesar: prodajala jim je navedne obleke po 100 gold. itd., silila jih, da so ostale v njeni »službi« in če se je katera hotela moralno dvigniti, tedaj je prišla nanjo policijska sila. Sanitarne razmere so bile kričeče, dasi je mestna uprava izvrševala zdravniške preiskave. Vedno večje bolezni je povzročala v Ljubljani ta hiša, a kakor smo poizvedeli, ni bila že dalje časa nobena obolela nesrečnica zdravljena, kakor je to predpisano, v bolnici. Kako se to vjema s sanitarnimi predpisi? Skandal postaja vedno večji. Smrdeti pričnja na več strani. Treba je bilo vlade in sodnije, da se je tej čudni »naprednosti« storil konec. V petek je d. b. l. lastnica zloglasne hiše brzojavno povelje, naj se vrne v Ljubljano in naj se izkaže z računi, kako je zaračunavala svojim žrtvam. »Madama« je sicer prišla, a računov ni bilo nikjer. Skoro gotovo jih je uničila. Nato je bila hša v soboto zaprta. 17 deklet je d. b. l. povelje, da morajo zapustiti Ljubljano, a vse so baje izjavljale, da nimajo krajcarja, prijazna »madama« jim pa tudi ni hotela nič dati. Končno je posredoval pravni zastopnik zloglasnih hiš, go spod dr. Pirc, da je vsaka nekaj d. b. l. Značilno je, da sta že pred dnevi, kakor se govori po Ljubljani, dve dekleti ušli. Nekdo iz zloglasne hiše je priletel za njima na kolodvor, misleč, da bo policija tako kot v prejšnjih časih posredovala v prilog zloglasni hiši. Ko je videl, da so sedaj pri policiji vse drugačne razmere, pustil ju je pri miru. Po Ljubljani se o zatvoritvi zloglasnih hiš najrazličneje pripoveduje. Govori se, da so nekatera dekleta vrikala veselja, ko so bile rešene svoje pijavke in usiljenih jim velikih dolgov. V soboto proti večeru so nesrečnice prišle na magistrat, odkoder so se potem z vozovi vozile po kovačke. Te vožnje so vzbujale po mestu občno pozornost. Ves trg je bil poln občinstva. Nekateri hiškarji so se branili vziti te ženske, a so se končno udali. Z večernimi vlaki jih je policija spravila iz Ljubljane. Na kolodvor so se prišli posloviti od njih znani gospodje iz ljubljanske »inteligence«. Razume se, da so bile o znanih razmerah že pred dnevi vse zvesti šane pri državnem pravdnstvu. Toliko v pominjenje občinstva, mej katerim krožijo vesti, da se to ni zg dilo. Vse, kar je v Ljubljani poštenega, od bruje, da se je na pravil konec k rupci. — Ni bila čast za Ljubljano, da se je izvrševalo pod varstvom mestne oblasti pravo suženstvo, tako da grjeja ni bilo niti pri starih poganih.

Umrli so v Ljubljani: Ivan Kor dik, trgovec, 52 let. Vida Dolenc, trgovčeva hči, 17 let. V hranilnici: Franc Kovač, delavčev sin, 14 let. V bolnici: Josip Brecljnik, posestnikov sin, 27 let. Alojz Bernard, ključavničarski vajenec, 15 let. — Užiteniki davkar Karol Toplikar,

brat mestnega polic. kancelista gosp. Topli karja.

Zidarska dela v Ljubljani. Čeravno so se nekateri stavbniki že začetka sezone nekoliko založili s stavbnim materialom, jim ta do zdaj vendar ni zadostoval, zato občutijo zdaj stavko prevoznikov bolj nego so si mislili. — Letos je stavbno gibanje nekako živahno. Kdor more, hiti graditi si novo hišo, da bode do prihodnjega poletja v nji. Prihodnje leto poteče olajšalna doba (davčna prostost) za nove stavbe, t. j.: do junija meseca morajo biti one stavbe dovršene, ki bodo hotele uživati še 18 letno davčno prostost (oziroma 25 l) vsaka druga bo uživala le 12 letno tako ugodnost. Najbolj živahna je stavbna delavnost na knezoškofovih parcelah pri sv. Petru. Ondi se gradi na novo četero poslopj, ometuje pa šesto dograjenih. Razun tega se v kratkem podre zid pri gospodarskem poslopju in cesta podaljša do Škofjih ulic. V kratkem bo torej nastal ondi popolnoma nov mestni del. Troje novih hiš je zrasto iz tal tudi pri zapuščeni Kozeliji (pritlične hišice). Tem sledi pa zdaj stavbno gibanje ob Mikloševi cesti kjer se gradi hotel »Union« in zatem zgradi še Regalito vo hišo. Na Bleiweisovi cesti snažijo Zupandičevo hišo, in v Prešernovih ulicah hišo mestne hranilnice. Na Dolgotovem svetu je zgradba Londa rjeve in Lenardičeve vile že močno napredovala. Delcotova vila je osnažena. Delavcev nekaterim podjetnikom zaradi preskabe plače manjka.

Izgubljeno. V nedeljo, 22. maja, je izgubila na južnem kolodvoru U. Zorec prišedša z dolenskim vlakom, denarnico s 100 K in nekaj drobiža. Pošten najditelj se prosi, naj odda denar na Radeckega cesti št. 10.

Nesrečen padec. Sin gosp. učitelja Pretnerja je v soboto na ulici tako nesrečno padel, da se je močno pobil na glavi in da so ga morali prepeljati v dež. bolnico.

Poročil se bode g. dr. Viktor Mur-nik, tajnik trg. in obrtne zbornice z gđ. Pavlo Vođušek, bivšo učiteljico.

Procesija na Rakovniku se je včeraj sijajno izvršila. Več jutri.

Obrtno gibanje v Ljubljani. V mesecu aprilu so v Ljubljani na novo pričeli obrt, oziroma so dobili dovoljenje: Ernest Sark, Stari trg, št. 1, trgovina z mešanim blagom; Marija Bzjak, Solški dvored, prodaja semen in sadja; Josipina Avsec, Sr. Petra cesta št. 77, prikoj. ženskih oblek; Alberto Baruchello, Sv. Jakoba trg št. 8, trgovina z morskimi ribami in zelenjavo; Marijana Rattner, Franca J. sipa cesta, ženska desalnica; Katarina Stefe, Marijana Nachtigall in Lucija Langos, Solški dvored, vse prodajanje semen; Avguštin Zajc, Rimska cesta št. 24, gostilniško obrt; Marijana Strešen, Pogačarjev trg, kramarija; Jakob Vospornig, Turjaški trg št. 1, kavarna; Ivan Babuier, Radeckega cesta št. 1, trgovska agencija; Karol Babič, Kolodvorske ulice št. 32, prodaja prekajenega mesa, kruha, vina in žganja v zaprtih steklenicah; Ana Maške, Zahaj trg št. 6, prikoj. ženske obleke; Ivan Terdan, Vegove ulice št. 8, pleskarstvo; Josipina Mezeg, Pogačarjev trg, trgovina s sadjem in zelenjavo; Anton Kovač, Kolodvorske ulice št. 27, prevažanje blaga; Marija Suhadobnik, Pogačarjev trg, kramarija; Marija Franot, Radeckega cesta št. 28, prodaja žganja; Elizabeta Kutiaro, Kolodvorske ulice št. 35, prodaja živil. — Oljpevedali so obrt sledeči: Franca Treuna dediti, Rimska cesta št. 24, gostilna; Matevž Supan, Františkanske ulice št. 1, prodaja žganih pijač; Elizabeta Rozman, Pogačarjev trg, prodaja zelja.

* Vlom. V nedeljo ponoči je neznan tat obiskal trafiko Kristine Weinert-ove na južnem kolodvoru. Vlomil je za barako vrata in tako prišel v trafiko, kjer je pobral okrog 100 K denarja in 50 znamk po deset vinarjev. Tat je zelo drzen. Na kolodvoru je vedno polno uslužbencev, ki letajo okrog in nobeden ni videl ne slišal kedaj je tat ulomil. — Ravno tako je bilo pred nekaj dnevi vlomljeno v trafiko na državnem kolodvoru, tat je pobral denar, nekaj tobaka in smokk.

* Izseljevanje. V Ameriko se je danes z južnega kolodvora odpeljalo 10 Kranjcev in 10 Hrvatov.

* Kap zadela. Roza Rokavčeva 23 let stara posestnikova hči iz Krajnega brda pri Krašni, nazadnje služkinje pri g. Lončarju na Poljanski cesti št. 26, je bila na binkoštno nedeljo zjutraj pri službi božji pri sv. Jakobu. Med sv. mašo ji je postalo naenkrat slabo. Pred cerkvijo se je Rokavčeva takoj zgrudila. Na lice mesta poklicani policijs. zdravnik g. dr. Illner, je moral le še konstatirati, da je Rokavčeva umrla za srčno kapjo. — Ker po mestu krožijo razne govorice, da je bila Rokavčeva od nekega moškega okradena, se je po nam došlih informacijah konstatiralo, da so bile vse vrednostne reči oddane na policiji.

* Žapne tatvine. Na Binkoštno nedeljo se je priplazil žepni tat v stolno cerkev, vedel, da imajo boterce denar. B. terci Uršuli Sepečevi iz Spodnje Slivnice št. 12 je tat ukradel iz žepa denarnico z 20 kronami v papirju in nekaj drobiža, Mariji Burgerjevi, posestnici iz Vnanjih Goric št. 37 okrog 22 kron, Františki Tomšičevi iz Čateža pri

Litiji pa denarnico z 20 kronami in nekaj drobiža.

Birmancev je bilo v Ljubljani binkoštno nedeljo dopoldne 799, namreč 455 dečkov in 344 deklic; popoldne 486, namreč 214 dečkov in 272 deklic; binkoštni ponedeljek pa 91 dečkov in 104 deklic, skupaj 195. Vseh birmancev je torej bilo 1480.

* **Nevaren pes.** Dne 13. t. m. je ugriznil na dvorišču tobačne tovarne nek pes delavca tobačne tovarne Ivana Kušarja, stanujočega na Glinah Novo vas štev. 41, v roko. Po naredbi zdravnikov so ga morali predpoldnem odpeljati na Dunaj v Pasterjev zavod. Čegav je bil pes, se ni moglo doznati.

Naredno gospodarstvo.

Ogrski vinogradniki in uvoznina na vino.

Narodno-gospodarski odsek ogrske kmetijske družbe je sklenil sledeče:

1. Uvoz vina je mogoče urediti le na ta način, da je za vsa sunanja vina veljaven avtonomni uvozni tarif za 100 kg. 60 kron. To namelo mora veljati za vse države, in ni umestno ter domačim vinogradnikom naravnost škodljivo, ako dobe tuje države olajšave pri uvozu vina.

2. Potrebno je poostrenje nadziranja pri uvozu tujih vin, ker vino zelo utihota pujejo. Vsak sod mora biti, predno ga zapечатijo nadzorni organi, natančno preiskan, je li v njem vino ali ne.

3. Vino iz istrskih in dalmatinskih otokov, na katerih ni finančnih oblastev, smejo odposlati vina v avstrijsko-ogrsko pristanišča brez uvoznine, le takrat, ako županstvo pišeno potrdi, da je bilo vino res pridelano na teh otokih. Vinogradniki na teh otokih naj bodo vpisani v posebne zapise. Zapiski v prepisu morajo biti uposlani carinskim (uvoznim) uradom.

4. Žeteli je, da tudi Avstrija uredi izdelovanje umetnih vin na način, kakor je urejeno na Ogrskem. Dokler to vprašanje ne bo v Avstriji urejeno, morajo tudi za avstrijska umetna vina na Ogrskem strogo veljati določila ogrske postave o umetno izdelanem vinu.

5. V avstro-ogrskih prostih lukah morajo strogo veljati določila o umetnem vinu. Potrebno je nadalje organizirati posebno kontrolno oblast.

6. Tuje naravno in umetno vino, ki je v reškem pristanišču, ne sme priti v promet kot ogrsko vino. Tovarno za umetno vino v reški luki naj vlada takoj odpravi in proti tovarnarju energično nastopi.

Razpečevanje sadja.

Na Slovenskem se pridelava sorazmerno precej sadja. Sadno drevje kaže letos lepo, in če ne pride vmes kaka uima, se smemo nadejati dobre letine. Žal, da kmet tudi takrat, ko sadje dobro obrodi, nima od njega takega dobička, kakršnega bi lahko imel, če bi znal s sadjem ravnati. Ob dobrih letinah izkuša kmet spraviti boljše sadje v kupčijo za vsak denar, iz slabšega sadja pa naredi sadni mošt, kolikor ima ravno posode. Pravega dobička od sadja kmet tudi v najboljših letih nima. Cene sadju že zato ne morejo biti tako velike, ker se sadje pošilja zelo daleč in stane vožnja veliko. Naše sadje pošiljajo trgovci v Petrograd, Würtemberg, na Badensko, v Lvov, v Vratislavo, Stettin in druge oddaljene kraje. Poleg tega pa hoče navadno še prekupec imeti svoj dobiček zraven. Koliko večji dobiček bi imeli od sadja sadjerejci, če bi sami bolj racionalno sadje izkoriščali! A pri nas še pravega mošta ne znajo narediti. Zmečejo se skupaj razne sadne vrste, da mošt nima pravega okusa in seveda tudi prave cene ne. In ravno dober sadni mošt se lahko dobro proda. Radi ga kupujejo v Slavoniji, na Hrvaškem in v Bukovini. Sadjerejci bi si morali po zadrugah osnovati skupne kleti, da bi se izdelal in tudi dobro hranil sadni mošt. Seveda bi morale skrbeti zadruge tudi za redno kupčijsko urejeno razprodajo sadnega mošta. Blago mora biti dobro in taka zadruga na nikak način ne bi smela prodajati ponarejenega blaga, kar se žal, tuintam čestokrat zgodi! Mnogo manj pozornosti kakor na izdelovanje in na razpečevanje sadnega mošta pa obračajo sadjerejci na druge stvari. Sušenje sadja je omejeno zgolj na domačo rabo, izdelovanje sadnih konserv je skoraj neznano. Poplemenitev sadja je skoraj neznan in raznih sokov iz sadja navadno sadjerejci ne izkoriščajo umetno, kar bi sadjerejcu dalo mnogo dobička. Vse te stvari se lahko spravijo dobro v denar. Ravno to velja tudi o razprodaji domačega žganja. Kmetijska društva naj bi premislila vso zadevo in naj bi skrbela, da se organizira tudi redno razpečevanje sadja. Pijača iz sadja ima pa tudi še veliko prihodnost. Brez vsake dvome je, da bo tudi v Avstriji napredovalo gibanje proti alkoholu, kadar se prične z delom povsod. Najboljše nealkoholične pijače se pa brez dvojbe izdelajo iz sadja in se drago prodajo. Naši sadjerejci bi morali po svojih zadrugah izdelovati razne vrste sadnih izdelkov in te organizirano prodajati. Brez zadrugne orga-

nizacije je pa vsako spečevanje kmečkih pridelkov, bodisi žita, vina in tudi sadja, nevhvaležno, ker spravijo največji dobiček prekupci v svoj žep.

Razne stvari.

Previdna telefonistinja. Na Dunaju je zadnji čas vzbudilo razumno ravnanje neke telefonistnje veliko zanimanje. Ob 5. uri zjutraj je poklical nekdo telefon. Telefonistinja je vprašala po številki, toda slišala je le grglajoče glasove, nakar je nastala popolna tišina. Gospodična je takoj vedela, da se je morala tam zgoditi kaka nesreča ter telefonično poklicala rešilno družbo. In res, ko je tja došel rešilni voz, so našli v predsobi služabnika v nezvesti. Prepeljali so ga v bolnico.

Otvoritev svetovne razstave v St. Louisu se je vdeležilo nad 400.000 ljudi. Razstava še dolgo časa ne bo gotova. Vsak dan dela še 40.000 delavcev in vsak dan prihaja 300 železniških voz z razstavnimi predmeti.

Bolgarski vrtnarji. Že dvajset let sem se bolgarski vrtnarji, kakih 60.000 razhajajo v Romunsko, Rusijo, Avstro-ogrsko, da si iščejo zaslužka. Na jesen se vračajo zopet v Bolgarsko vsak s poprečno 1200 kron zaslužka. Glasom konzulatskih poročil so ti vrtnarji prinesli leta 1900 domov: 12.600.000 kron čistega zaslužka.

Darovi.

Poslani našemu uredništvu:

Za pogorelce v Smihelu: Preč. gr. kanonika Sajevic in Fetič. Frankheim po 10 K; Anton Kobi, trgovec na Bregu pri Borovnici 10 K; poslanec dr. Žitnik 10 K; gđena. Marija Azman v Naklem 10 K. Prosimo nadaljnjih darov. Boda je velikanska!

Za Jeranovo dijaško mizo: Neimenovan 6 K.

Za pogorelce v Hinjah: Župni urad v Vrabčah 8 K.

Za pogorelce v Spodnji Pristavi: Župni urad v Vrabčah 5 K.

Bog plačaj!

Za pogorelce na Pristavi so šolskemu vodstvu Podgradom vročili podpore: Gospici učiteljici Desimira Dolžanova K 332, Anica Tomčeva 3 K, gospod Makso Stribar, šolski vodja v Beli cerkvi, 1 K. — Imenom pogorelcev: Bog plačaj in nakloni novih dobrotnikov!

Za dr. Lampetov spomenik so darovali: Gosp. Mihael Trček, dekan v Smarju, 20 K. — Gosp. Janez Janc, župni upravitelj na Colu, 2 K. — Gosp. Valentin Mikuž, učitelj v Podkrajju, 1 K. — Idrijska podružnica Slomškove zveze na zborovanju v Črnem vrhu K 30.20. — Posojilnica in hranilnica v Črnem vrhu 50 K. Bog plačaj!

Družbi sv. Cirila in Metoda so od 27. marca do 1. maja 1904 poslali prispevke p. n. gg. in društva: Upravištvu „Slov. Naroda“ K 162.98; p. o. družnice: ženska v Logatcu K 200, prva belokranjska ženska K 128.87, ženska v Novem mestu K 187.66; posojilnice: v Logatcu K 220, hranilnica in posojilnica v Smartnem pri Litiji K 20, goriška ljudska posojilnica K 100, posojilnica za Loški potok Drago in Travo K 20, posojilnica v Trebnjem K 20, hranilno in posojilno društvo v Ptujju K 200, posojilnica v Konjicah K 50, v Crnomlju K 40, v Gor. Radgoni K 20, hranilnica in posojilnica v Senožečah K 20, v Žužemberku K 10, posojilnica v Celju K 200, hranilnica in posojilnica v Smarju K 100, posojilnica v Vitanju K 15. — Ivan Perdan v Ljubljani kot prebitek od Ciril Metodovih vžigalic K 100; Ivan Vrhovnik v Ljubljani K 16.52, iz nabiralnika gostilne „Slovan“ na Vranskem K 11, Makso Pleteršnik iz Ljubljane K 10, Alojzij Rudolf iz Čateža K 6, Vladimir Valenčak iz Postojne K 9, Dominik Kotnik v Tolstemu vrhu K 36.20, Ivan Vrhovnik v Ljubljani K 7, Ivan Skerjanc v Remah K 60.21, P. Vudlar v Ljubnem K 7, slavni župni urad v Galiciji volilo pokojnega Golavška K 9, za „Koledar“ in vsled oklica K 38.50.

Vsem darovalcem najprisrčnejša zahvala!

Blagajništvo družbe sv. Cirila in Metoda.

Telefonska in brzojavna poročila.

Japonsko-ruska vojska.

Tokio, 24. maja. Japonci so sklenili vzeti Port Artur z naskokom predno pride na lice mesta baltiško brodogve. — Uničenje ruskega brodogve v Port Arturu smatrajo za nujno, ker so sicer njihovi transporti v nevarnosti.

Tokio, 24. maja. Druga japonska armada je pričela prodirati k naskoku na Port Artur. Trdnjava se bo vztrajno branila. Vse velike topove so

Rusi z ladij spravili na suho in jih montirali na trdnjavah. V trdnjavi je 10.000 vojakov in 7000 mornarjev.

Petrograd, 24. maja. Na oklopnico „Orel“ v Kronstadtu se je izvršil atentat. Neznani zločinci so na oklopnici odprli spodnje odprtine, da bi tako potopili oklopnico. Načrt se ni posrečil, ker je bila oklopnica v plitvi vodi. Sedaj stražijo luko orožniki.

London, 24. maja. (Kor. urad.) Tudi Reuterjev urad poroča iz Petrograda, da so Rusi pri Vladivostoku ob čerih ponesrečeno križarico „B-gatyr“ sami razstrelili v zrak, ker je bilo nemogoče ladjo zopet spraviti naprej. Topove so prej spravili raz krov.

Pariz, 24. maja. (Kor. urad.) „Lanterne“ poroča iz Petrograda, da se ondi širi vest, da je admiral Jessen z vladovostoškim brodogvom vzel nedavno Japoncem v Čile kupljene križarice.

Petrograd, 24. maja. „Petr. Vjedom.“ pravi, da vsak dan znašajo vojni stroški Rusije 8 milijonov rubljev, na mesec torej 240 milijonov rubljev. Vojni zaklad ruski zmore take svote še za 5 mesecev, ne da bi bilo treba iskati posojila.

Dunaj, 24. maja. Plenarna seja avstrijske delegacije bo v petek. V vladnih krogih računajo, da bo zasedanje končano 6. julija.

Gradec, 24. maja. „Tagespost“ poroča, da so o Binkoštihi bili na celi Stajerski veliki viharji, ki so napravili posebno na južnem Stajerskem veliko škode. Tudi iz Italije se poroča o velikih viharjih. V Campo Piere je vihar podrl 20 hiš, 1 osebo je ubil, 30 ranil.

Benetke, 24. maja. List „Gazetta di Venezia“ javlja iz Rima, da je bila papeževa protestna nota naperjena tudi proti Avstro-Ogrski. V Opatiji se je pri sestanku ministrov razpravljalo o dohodu avstrijskega cesarja v Rim. Z noto je Avstrija dobila migljaj, da papež ne bo sprejel avstrijskega cesarja, ako obišče v Rimu laškega kralja.

Budimpešta, 24. maja. Stavka trgovskih pomočnikov je v Pancsovi. Trgovski pomočniki zahtevajo, da morajo trgovine biti zaprte ob 8 uri zvečer.

Na znanje!

Ali ste že blagovolili ponoviti svojo cenjeno naročbo na

„Slovenca“?

Ponovite naročnino takoj, da se vam list redno dopošilja.

Cena je razvidna na glavni listi.

Katoliška Tiskarna

priporoča raznovrstne

vizitnice

po nizki ceni.

Meteorološko poročilo.

Višina nad morjem 306.2 m, srednji zračni tlak 736.0 mm.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra, v mm.	Temperatura po Celsiusu	Veštrvi.	Nebe	Padavina v 24 urah, v mm.
23.	9 zveč.	728.3	16.7	sr. szah.	dež.	
24.	7 zjutr.	731.3	15.1	sl. jug.	del. jasno	7.0
	2. popol.	733.9	20.9	p.m. jvzh.	pol. obl.	

Srednja večerajšnja temperatura 17.8°, norm. 14.9°

V četrtek, 19. t. m., proti večeru je neznan človek odpeljal z Jesenic

malega črnega psa,

po vratu rujavega, ušesa in rep pristrizen (Raffler) s pasjo znamko štv. 21 in 10 mesecev star, sliši na ime „pufi“.

Prosi se, da se pes proti dobri nagradi županstvu na Jesenice odda ali vsaj naznan, kje se pes nahaja.

916 1—1

Klementina Piš, roj. Papež, naznanja v svojem in v imenu rodbin **Papež, Piš, sokliš in Palčič** in vseh drugih sorodnikov prežalostno vest, da je njen iskreno ljubljeni soprog, oziroma brat, svak, stric, gospod

Rudolf Piš

učitelj v Cirknici

danes, dne 22. majnika, ob 8. uri zvečer po kratki in mučni bolezni, previden s sv. zakramenti za umirajočega, v 37. letu starosti, blaženo v Gospodu zaspal.

Pogreb bo dne 24. majnika ob 6. uri popoldne iz deželne bolnice na pokopališče k sv. Kristofu.

Sv. zadušnice se bodo darovale v Cirknici in v Ljubljani.

V Ljubljani, 22. majnika 1904.

Šablone za sobne slikarje, najnovejša in najlepša vzorca, imata v veliki izbiri v zalogi **BRATA EBERL** v Ljubljani, Franciskanske ulice. 524 17 11—7

Vnanja naročila proti povzetju.

Že skozi 19 let

boleham na želodcu. Po poskušnjah z različnimi zdravili sem začel leta 1896. rabiti Vašo

tinkturo za želodec,

ki mi je vedno prav dobro služila kot učinkujoče zdravilo, pa ne le meni, ampak tudi raznim bolehamim osebam, katerim sem jo podaril. Zato jo najtopleje priporočam vsakomur, ki trpi na želodčni bolezni. 790 50—3

Friderik Repolusk,

župnik v St. Vidu nad Valdekom, p. Missling, 16. dec. 1903.

Resnici čast!

Vaše „Železnato vino“ se mi je pri mnogoteri, večletni uporabi v svoji družini, kakor pri drugih obično izborni obneslo. Prav posebno je bil njega učinek očividni pri slabokrvnih, pri osebah oslabiljenih prebavil in nerednem krvotoku ter podobnih defektih. Zato moram Vaše res izborno železnato vino iz lastne večletne izkušnje v enakih in podobnih slučajih vsakemu kar najtopleje priporočati!

Anton Žnidaršič,

župnik pri Beli cerkvi, p. St. Jernaj, Dolensko 1. marca 1904.

Naročila vsprejema proti povzetju in točno izvršuje odlikovani lekarnar **G. PICCOLI**, Ljubljana lekarna „Pri angelu“, Dunajska cesta, dvorni založnik Njehove Svetosti papeža.

Kdor hoče s slastjo jesti in dobro prebavljati,

naj vžije požirek rastlinske grenčice

„Florian“!

Odlikovana na mednarodni razstavi za živila in zdravstvo v Parizu z zlato svetinjo in diplomom. 868 (7)

Rastlinska destilacija „Florian“ v Ljubljani. Poskusite!

Proda se jako lep

konj dopp. Poni

s celo opravo in vozom. — Kje, poizve se v upravištvu tega lista. 915 1—1

Za pogorišče v Šmihelu pod Nanosom iščejo se nujno mnogoštevilni

tesači.

Anton Žgur

župnik v Hrenovicah.

Rogaška Slatina

Štajersko

Železniška postaja, pošta
in brojačni urad.

Prospekt razstoj.

Krasna lega, srak poln kislika, brez prahu. Moderna uredba, živahno družabno življenje.

Nova hidro-elekt. mehan. terapeut. zdravilnica v velikem modernem slogu. Zdravljenje z mrzlo vodo, elektr. razsvetljava in banj. kopeli, inhalatorij, pneumat. soba, parne kopeli, elektr. masaža, solne kopeli, zdrav. gimnastika, — Preizkušena zdravilnica za bolezni v želodcu, črelih, na jetrih, ledvicah, kron. zaprtju, hemoroidah, kamnu, debelosti, slad. bolezni, dalje proti trganju, katarom v grlu in krhlju. Najmočnejši zdrav. vrelci, podobni kot v Karlovih in Marijinih varih. 803 b 3-3

913

Potrjim srcem naznanjam duhovnim sobratom, znancem in prijateljem pokojnikovim žalostno vest, da je umrl danes, dne 21. maja, zvečer ob polu 8. uri prečastiti gospod

Anton Hočevar

župnik na Brezovici pri Ljubljani

po dolgotrajni mučni bolezni, previden večkrat s sv. zakramenti za umirajoče, v 63. letu starosti.

Pogreb rajnega bo v torek, dne 24. t. m. dopoldne, ob 10. uri. Dragi pokojnik bodi priporočen oč. gg. stanovskim tovarišem v pobožno molitev in spomin.

Na Brezovici, dne 21. maja 1904.

Anton Jerič, kapelan.

Večja, dobro vpeljana

914 1-1

trgovina = s premogom

z zemljiščem vred se proda iz proste roke. Ondi se proda tudi železen vrtni paviljon ter več oleandrov.

Kje, pove upravništvo „Slovenca.“

Kmetska posojilnica ljubljanske okolice

registrovana zadruga z neomejenim poroštvom

v lastni hiši v Ljubljani **v lastni hiši**

na Dunajski cesti št. 18, na vogalu Dalmatinovih ulic obrestuje hranilne vloge po

23 104-42

4 1/2 %

brez odbitka rentnega davka, katerega posojilnica sama za vložnike plačuje.

Uradne ure od 8.—12. in od 3.—4. ure popoldne.

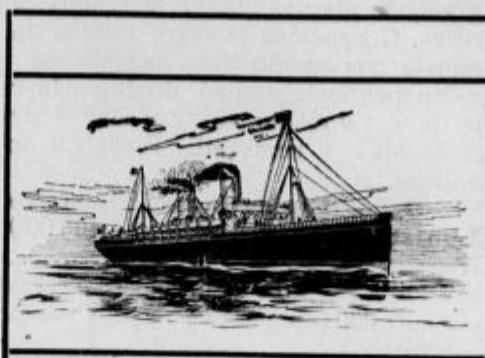
Hranilne vloge sprejemajo se tudi po pošti in potom hranilničnega urada.

Upravno premoženje kmetske posojilnice znaša **K 4,948.796²⁷.**

Stanje hran. vlog **K 4,703.762⁰².** Denarni promet **K 20,246⁷¹²13.** Stanje rez. zaklada **K 77.979³⁴.**

Varnost hranilnih vlog je tudi zajamčena po zadružnikih.

Poštno-hranilničnega urada št. 828.406. — Telefon št. 185

Cunard Line

Amerika!

Vozne karte Trst-New York

in na vse štacije Severne Amerike

5 kron ceneje 5

nego pri vsaki konkurenčni liniji. (Sedaj Ljubljana-New York kron 135.—) s prosto hrano in pijačo ter 100 kg proste prtljage pričenši že od Ljubljane.

Prihodnji odhod iz Trsta:

Parnik Panonia 28. maja, parnik Ultonia 11. junija in pozneje vsake 14 dni.

Iz Ljubljane dan preje zvečer. Vozne karte in pojasnila pri glavni agenturi „Cunard Line“. Naslov:

F. Nowy, koncesijonirani glavni agent.

Ljubljana, Marijin trg št. 1.

906 3

Največja zaloga, najboljša in najcenejša tvrdka za naročevanje ozir. nakupovanje

Copičev za pleskarje, sobne slikarje, zidarje in mizarje.

Lákov, pristnih angleških, za vozove.

Emajlne prevlake, pristne, v posodicah po 1/4, 1/2 in 1 kg.

Jantarjeve glazure za podo. Edino trpežno in najlepše mazilo za trda in mehke podo.

Voščila, štedilnega, brezbarvnega in barvnega za podo; najcenejše in najboljše.

Rapidola, pripravnega za vsakovrstne prevlake.

Brunolina za barvanje naravnega lesa in pohištva. 288 50-28

Oljnatih barv, priznani najboljše.

Oljnatih barv v tubah, g. dr. Schöfela.

Firneža, prirejenega iz lanenega olja, pristnega, kranjskega.

Steklarskega kleja, pristnega, zajamčeno trpeznega.

Gipsa, alabasterskega in štukaturnega.

Karbolineja, najboljšega.

Fasadnih barv za apno.

Barv, suhih, kemičnih, prstnih in rudninskih.

Kleja za mizarje in sobne slikarje.

Vzorcev za slikarje, najnovejših.

Ustanovljeno
l. 1832.

Adolf Hauptmann

Ustanovljeno
l. 1832.

I. kranjska tovarna oljnatih barv, firnežev, lakov in steklarskega kleja
v Ljubljani.

Nakup in prodaja vsakovrstnih državnih papirjev, srečk, denarjev itd. Zavarovanja za izgube pri šrebanjih, pri izrebanju najmanjšega dobitka. — Promene za vsako šrebanje. Kalantna izvršitev naročil na borzi.

Menjarična delniška družba

„M E R C U R“

l. Wollzeile 10 in 13, Dunaj, l. Ströbelgasse 2.

Pojasnila v vseh gospodarskih in finančnih stvarih, potem o kurznih vrednostih vseh spekulacijskih vrednostnih papirjev in vestni nasveti za doseg kolikor je mogoče visokega obrestovanja pri popolni varnosti naloženih glavnih. 134 333